

---

# **MITEN INNOSTAA NUORIA NAISIA MUKAAN KUOROTOIMINTAAN?**

Kyselytutkimus kuoroharrastuksen lopettamiseen liittyvistä syistä  
ja kehitysehdotuksia kuorotoiminnan kehittämiseen



Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Ohjaustoiminnan koulutusohjelma

Lahdensivu, syksy 2016

Vivi Virtanen

---

LAHDENSIVU

Ohjaustoiminnan koulutusohjelma  
Pedagoginen ohjaustoiminta

---

<b>Tekijä</b>	Vivi Virtanen	<b>Vuosi</b> 2016
<b>Työn nimi</b>	Miten innostaa nuoria naisia mukaan kuorotoimintaan?	

---

TIIVISTELMÄ

Suomen Naiskuoroliitto on valtakunnallinen, Suomen Laulajain ja Soittajain liiton alainen keskusjärjestö, joka kokoaa yhteen naiskuoroharrastajat ympäri Suomen. Liiton tehtävänä edistää naiskuorolaulun asemaa Suomessa ja kansainvälisesti.

Riitta Hanifin (2009) tekemän tutkimuksen mukaan monet kuorolaulua harrastavat tytöt lopettavat kuoroharrastuksensa 15 – vuotiaina. Tytöt ovat kuitenkin ahkerampia kuoroharrastajia kuin pojat, mutta aikuisiällä naisten ja miesten kuoroharrastusaktiivisuudessa ei ole yhtä suurta eroa kuin työllä ja pojilla. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää syitä tyttöjen ja naisten kuoroharrastuksen lopettamiselle ja vastauksiin pohjaten tehdä kehitysehdotuksia Suomen Naiskuoroliitolle, joilla nuorten naisten kuoroharrastusaktiivisuutta voisi lisätä.

Opinnäytetyön perustana olivat teokset naiskuorolaulun sekä suomalaisen kuorolaulun historiasta sekä artikkelit musiikin hyvinvointia tuovasta vaikutuksesta ja sosiokulttuurisesta innostamisesta. Teoriapohjaa käytettiin kyselyn laatimista varten. Kyselyllä saatua aineistoa analysoitiin sekä kvantitatiivisesti että laadullisesti.

Kysely toteutettiin sähköisenä lomakkeena keväällä 2016. Vastaaajina toimi 15 – 25 – vuotiaat tytöt ja naiset, jotka ovat harrastaneet tai harrastavat edelleen kuorolaulua. Vastauksista ilmeni, että kuoroharrastuksen jatkamista 15 – ikävuoden jälkeen vaikeuttavat arjessa tapahtuvat muutokset sekä heikko tiedonsaanti kuorosta, jossa voi laulaa aikuisiällä. Ongelmaksi muodostui myös sopivan kuoron löytäminen.

Työn lopusta löytyy ehdotuksia yksittäisten kuorojen sekä Suomen Naiskuoroliiton toiminnan, kuten näkyvyyden ja yhteistyön kehittämiseksi. Opinnäytetyön tuottamaa tietoa voivat hyödyntää myös muut harrastusyhdistykset ja järjestöt.

**Avainsanat** Kvantitatiivinen tutkimus, kuorot, naiskuorot, kuoroharrastus

**Sivut** 30 s. + liitteet 9 s.

HÄMEENLINNA, LAHDENSIVU  
Degree Programme in Crafts and recreation

---

<b>Author</b>	Vivi Virtanen	<b>Year</b> 2016
<b>Subject of Bachelor's thesis</b>	How to encourage young women in choir action?	

---

ABSTRACT

Finnish Women's Choir Association is a nationwide organization, which gathers women's choir singers together all around Finland. It is a part of Sulasol, The Finnish Amateur Musicians' Association. The purpose of the Finnish Women's Choir Association is to promote the position of choir singing in Finland and internationally.

The study of Riitta Hanifi (2009) tells us that many girls quit their choir hobby at the age of 15. Girls sing in choirs more often than boys, but as adults the difference between men and women is not as big as between boys and girls. The subject of this Bachelor's thesis was to find out reasons why girls and women quit singing in choir and to make development suggestions for Finnish Women's Choir Association based on the answers.

The theoretical basis of this Bachelor's thesis consists of literature on the history of women's choirs and Finnish choirs and articles on sociocultural animation and well-being effect of music. The theoretical basis was used to create a half structured interview. The material obtained from the interview was analyzed using quantitative analysis.

The study was carried out in spring 2016. The respondents were girls and women aged 15 – 25 who had had or still have choir as a hobby. The results indicated that changes in one's life and poor information about choirs aimed at adults make it difficult to continue the hobby. Finding a suitable choir was also found problematic.

At the end of this report there are suggestions how to develop the activities of Finnish Women's choir and Choir Association, for example by enhancing visibility and cooperation. All the information produced in the thesis process is suitable for any association.

**Keywords** Quantitative research, choirs, women's choirs, choir hobby

**Pages** 30 p. + appendices 9 p.

---

## SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	SUOMEN NAISKUOROLIITTO RY .....	2
3	NAISKUOROLAULUN KEHITTYMINEN.....	3
3.1	Naiskuorolaulun historiaa .....	3
3.2	Naiskuorojen nykytilanteesta .....	5
3.3	Näkökulmia kuoroharrastuksen lopettamiseen .....	6
4	SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN.....	7
5	AINEISTON KERUU .....	10
5.1	Aineistonkeruu- ja analysointimenetelmä.....	10
5.2	Kysely.....	10
5.3	Vastaukset ja analyysi .....	12
5.3.1	Monivalintakysymysten vastaukset.....	12
5.3.2	Avokysymysten vastaukset .....	21
6	IDEOITA NAISKUOROTOIMINNAN KEHITTÄMISELLE .....	23
6.1	Kuorojen näkyvyyteen liittyviä ehdotuksia.....	24
6.2	Yhteistyön merkitys .....	26
6.3	Imago ja ennako-oletukset .....	27
6.4	Hiljaisen tiedon jakaminen.....	27
7	POHDINTA.....	28
	LÄHTEET .....	31

Liite 1      Kyselyn vastaukset

## 1 JOHDANTO

Kuorolaulu on perinteinen, yhteisöllinen ja kaiken ikäisten harrastus. Laulamisen on uskottu kehittyneen ennen puhuttua kieltä ja kaikista kulttuurista löytyy varmasti laulettua musiikkiperinnettä, jota käytetään erilaisissa tilanteissa koko ihmisen elinkaaren ajan. Kiinnostus kuorolaulamiseen on lisääntynyt viime aikoina, joten aihe on myös ajankohtainen. Toisaalta on havaittu, että nuoret tytöt lopettavat kuorolaulamisen herkemmin kuin pojat. Riitta Hanifin (2009) tekemän tutkimuksen mukaan erityisesti tyttöjen kuorolauluharrastus vähenee juuri 15 ikävuoden jälkeen. Poikakuorolaisten määrä kuitenkin pysyy samana mainitun ikävuoden molemmin puolin. (Hanifi 2009, 225 – 249.)

Edellä mainittu Hanifin tutkimus ”Musiikin aktiiviset harrastajat” olikin suuri innoittaja tämän kvantitatiivisen tutkimuksen tekemiselle sekä syy tutkimuskysymyksen muodostumiselle. Hanifin tutkimuksessa kerrotaan, että tytöt ovat aktiivisempia kuoroharrastajia kuin pojat. Viidennes musiikkia harrastavista lapsista muistaa, että äiti on harrastanut laulua. (Hanifi 2009, 227.)

Taustateorioina tässä kvantitatiivisessa tutkimuksessa olen käyttänyt naiskuoron historiaa Suomessa ja yleisesti musiikin hyvinvointia tuovaa vaikutusta sekä sosiokulttuurista innostamista. Mielestäni oli tärkeää tutustua naiskuorolaulun historiaan, mutta tutkimuskysymyksen kannalta historian perusteellinen esittely tässä opinnäytetyöraportissa ei ole tarpeellista. Historiatieto auttoi minua laatimaan kyselyn, jonka avulla tavoitteenani on selvittää nuorten naisten mielteitä naiskuorossa laulamista. Tutkimusmenetelmiä selvitän tarkemmin luvussa 5.1.

Musiikin hyvinvointia edistävä vaikutus on ollut suosittu tutkimus- sekä uutisointiaihe viime vuosina. Aiheeseen tutustuin yleisesti ja poimin erityisesti laulamisen ja yhdessä musiikin tekemisen tuomia vaikutuksia. Kyseisen taustateoriaan pohjaten kehitin kysymyksiä kyselyä varten. Sosiokulttuurisen innostamisen taustateoriaan tutustumalla vertaan raportissani sosiokulttuurista innostajaa kuorojen tärkeään osaan, kuoronjohtajaan, omiin kokemuksiini perustuen.

Otin opintojenohjaajan vinkistä vaarin ja päätin etsiä opinnäytetyölleni työelämäkumppanin. Ensimmäiseksi mieleeni tuli Suomen Naiskuoroliitto ry. Liitto on yli 2000 laulajan ja 80 naiskuoron valtakunnallinen keskusjärjestö ja se kuuluu Suomen Laulajain ja Soittajain liittoon (Sulasol). Liitto on myös jäsenenä Pohjoismaisessa Naiskuoroneuvostossa. (Suomen Naiskuoroliitto n.d).

Otin yhteyttä edellä mainittuun liittoon marraskuussa 2015 ja sain vastauksen liiton varapuheenjohtaja Hilikka Heikkilältä. Liitto kiinnostui aiheesta ja ryhtyi opinnäytetyöni toimeksiantajaksi. Halusin opinnäytetyölläni vastata ensisijaisesti liiton tarpeeseen. Aiheeksi muodostui nuorten naisten kuoroharrastuksen aktiivisuuden vähenemisen tutkiminen kvantitatiivisen kyselytutkimuksen avulla ja päätutkimuskysymykseksi muodostui: ”Miten

innostaa nuoria naisia mukaan kuorotoimintaan”. Lisäkysymyksinä ovat: ”Mitä nuoret kaipaavat nykyisin kuorotoiminnalta?” sekä ”Mitkä syyt vaikuttavat kuoroharrastuksen lopettamiseen?” Rajasimme liiton kanssa kohderyhmän 15 – 25 – vuotiaisiin, sillä Hanifin tutkimuksen (2009) mukaan kuoroharrastusaktiivisuus vähenee juuri 15 – vuotiailla tytöillä.

Kuorolauluharrastus on kuulunut elämäni yli puolet sen kestosta. Olen laulanut kuoroissa 11-vuotiaasta asti ja erityisesti kuorolaulaminen on tärkeä osa elämäni ja viikoittaisia rutiinejani. Minulla ei ole koko urani aikana ollut aikomustakaan lopettaa harrastustani, joten halusin selvittää miksi niin iso osa tytöistä lopettaa laulamisen tiettyyn ikään tullessaan. Suomen Naiskuoroliiton kannalta selvitystyö on myös tärkeää, jotta he voivat jatkossa tiedostavaa mahdolliset ongelmakohdat ja reagoida niihin niiden vaatimalla tavalla. Liitolle jäsenmäärän lisääntyminen ja naiskuorolaulun kukoistaminen ovat tavoiteltuja asioita. Tämän opinnäytetyön tuomien vastausten tarkoituksena on toiminnan kehittäminen edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

## 2 SUOMEN NAISKUOROLIITTO RY

Vuonna 1945 perustettu Suomen Naiskuoroliitto ry on valtakunnallinen keskusjärjestö, joka kerää yhteen yli 80 kuoroa ja noin 2000 laulajaa ympäri Suomen. (Suomen Naiskuoroliitto n.d). Liitto toimii Suomen Laulajain ja Soittajain (Sulasol) liitossa itsenäisenä naiskuorojen liittona. Liiton tehtävänä on toimia yhdyssiteenä jäsenyhdistyksiinsä sekä tehdä työtä naiskuorolaulun edistämiseksi. Liitto muun muassa tekee tiedotus ja opastustyötä jäsenyhdistyksillensä, järjestää jäsenyhdistystensä jäsenille kursseja ja koulutusta. Liitto edistää suomalaista naiskuorolaulua myös tilaamalla teoksia jäsenyhdistystensä laulettaviksi sekä kehittää yhteistyötä niin kotimaisten kuin ulkomaisten kuoro- ja musiikkijärjestöjen ja -liittojen kanssa. (Säännöt 2015.)

Suomen Naiskuoroliiton jäseniksi voivat hakea rekisteröidyt naiskuorot ja -lauluyhtyeet, niin kotimaiset kuin ulkomaisetkin. Varsinaisiksi jäseniksi kelpaavat myös yhteisöjen tai laitosten yhteydessä toimivat naiskuorot ja -lauluyhtyeet. Kannattajajäseneksi voi liittyä jäsenenä tai yhteisönä. (Säännöt 2015.)

Naiskuoroliiton perustuspöytäkirjan toiseen pykälään on kirjattu liiton tehtävät: ”Liiton tarkoituksena on olla yhdyssiteenä maamme naiskuoroyhdistysten kesken sekä työskennellä naiskuorolaulun edistämiseksi maassamme. Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto järjestää jäsenilleen yhteisiä valistustilaisuuksia, konsertteja ja juhlia, esiintymisiä isänmaallisissa ja yleishyödyllisissä tarkoituksissa toimeenpannuissa juhla- ym. tilaisuuksissa ja harjoittaa naiskuorosävellyksien julkaisemista.” (Hapuoja, Heikkiä, Jauhiainen, Mikkelsen & Paalanen 2006, 21 – 22.)

Liiton perustaja Anna Mäkelä oli turhautunut naiskuorojen asemaan verrattuna mies- ja sekakuoroihin, kuorojen tasoon ja naiskuoroille kirjoitettujen teosten niukkuuteen. Edelleenkin Suomen Naiskuoroliitto ry järjes-

tää koulutuksia ja juhlia jäsenkuoroilleen ja ylläpitää ja kartuttaa nuottikirjastoa kuorojen käyttöä varten.

### 3 NAISKUOROLAULUN KEHITTYMINEN

Tässä luvussa käsittelen naiskuorolaulun historiaa maailmalla ja Suomessa. Kerron miten kuorolaulu kehittyi kirkon kautta tärkeäksi sivistyksen merkiksi ja kouluaineeksi ja siitä kohti nykyistä harrastusmuotoista tilanetta. Avaan myös syitä miksi naiskuorolaulu on nähty vähempiarvoisena mieskuorolauluun ja miksi se ei sitä enää missään nimessä ole. Alaluvussa 3.3 käsitellään myös mahdollisia psyko-fyysis-sosiaalisia syitä, jotka voivat vaikuttaa kuoroharrastuksen loppumiseen.

#### 3.1 Naiskuorolaulun historiaa

Järjestäytyneellä kuorolaulannalla on pitkä historia, mutta naisten tavoitteellinen yhteislaulaminen ei ole ollut osa koko sen historiaa. Nais- ja tyttökuoroista on mainintoja muun muassa Egyptin ja Palestiinan varhaishistoriassa. Antiikin Kreikassa ja Roomassa naiset lauloivat yhdessä miesten kanssa jumalten palvomismenojen yhteydessä. Vielä alkukristillisissä seurakunnissa naiset osallistuivat hymnien ja psalmien esittämiseen. Kuitenkin vuonna 313 Milanon ediktissä naisten laulaminen kiellettiin kirkon julkisissa liturgioissa. Nunnaluostareissa naiset ylläpitivät kuorolauluperinnettä, kunnes vuonna 1553 kirkolliskokous kielsi nunnilta moniäänisen musiikin esittämisen. Maallisen musiikin piirissä oli itsestäänselvyys, että naiset osallistuivat musisointiin. (Hapuoja ym. 2006, 9.)

Suomessa musiikin historiallisen kehityksen katsotaan alkaneen 1100-luvun puolivälissä, kun kristinusko alkoi perimätiedon mukaan vaikuttaa maassamme. Tuon ajan järjestäytynyt kuoromusiikki keskittyi kirkkoon ja sitä esittivät koulupojat. Kirkon lisäksi pojat lauloivat kirkon perustamissa kouluissa, joissa laulaminen oli yksi tärkeimmistä oppiaineista. Laulu oli keskeinen oppiaine myös luterilaiselle kirkolle. Koska laulunopetus oli sidoksissa vahvasti muuhun opetukseen ja sivistykseen, olivat laulajat vain miehiä. (Pajamo 2015, 11 – 14 .)

1700-luvun lopussa ja 1800-luvun alussa kuorolaulaminen rupesi saamaan arvostusta taide- ja kulttuuritapahtumissa. Romantiikan aikakausi oli voimissaan ja aatelisto ja kirkko menettivät asemaansa porvaristolle musiikkivirtausten tuodessa Tukholman kautta vaikutteita, jotka laajensivat konserttitoimintaa. Mieslaulu muuttui Euroopassa lyysisemmäksi ja yliopistojen yhteyteen perustettiin mieskuoroja. Siksi kuorolaulu yhdistettiin vahvasti sivistykseen. Suomessa sivistyneistö puhui ruotsia ja ylioppilaat toivatkin yliopistojen kuorolauluhengen Suomeen Ruotsista. Ensimmäinen mieskuoro perustettiin Turkuun vuonna 1819. Turun palon (1827) myötä yliopisto siirtyi Helsinkiin. Helsingissä haluttiin lisätä ylioppilaiden musiikkiharrastusta ja samalla siirtää heidän huomionsa pois valtiollisista ja poliittisista asioista. Kuorolaulusta kehittyi kuitenkin pian keino poliittisten mielipiteiden jakamiselle. Siksi muun muassa vuonna 1844 astui taas voimaan laulukielto, joka kielsi kuorojen julkisen esiintymisen ja kiinnos-

tus kuorotoimintaan heikkenee. Tämä oli huono asia yliopistolle, jotka hankkivat rahoitusta juuri ylioppilaiden muodostamien kuorojen esiintymisten avulla. (Pajamo 2015, 15 – 18.)

Mainintoja naiskuorolaulajista on 1790-, 1830- ja 1860-luvuilta. Näissä tilaisuuksissa naiskuorot perustettiin yksityistilaisuuksia varten ja ne eivät olleet pysyviä. Laulajat olivat aatelisnaisia (Pajamo 2015, 26). Suomenkielisten naiskuorojen perustamista esimerkiksi maaseuduille helpotti koulutuksen levittyä eri puolille Suomea. Esimerkiksi Jyväskylän seminaarissa opiskelleet kansakoulunopettajat huomasivat naiskuorossa laulaessaan, että kyseinen kuoromuoto oli kelvollinen kuoromuoto, jota voi jalostaa eteenpäin. Myös eri kaupunkeihin perustettiin lauluseuroja ja esimerkiksi tehtaat kannustivat työntekijöidensä harrastuneisuutta avustamalla niiden yhteyteen perustettujen kuorojen toimintaa taloudellisesti. Helsinkiin vuonna 1882 perustettuun musiikkiopistoon (nykyinen Sibelius-Akatemia) perustettiin poikkeuksellisesti naiskuoro, sillä miesopiskelijat eivät olleet kiinnostunut kuorotoiminnasta. (Hapuoja ym. 2006, 12.)

Vakinaiset kuorot toimivat usein jonkin yhdistyksen tai seuran osana tukemassa niiden toimintaa ja erityisesti esiintymässä niiden juhlissa. Kuoroja toimi erityisesti Marttaliiton (perustettu 1899) paikallisyhdistyksissä. Myös vuonna 1919 perustettu Lotta Svärd -järjestö oli koko maan kattavana merkittävä kuorotoiminnan kannalta. Lottien paikallisjärjestöihin perustettiin ahkerasti kuoroja ja heille sävellettiin paljon lauluja ja koottiin lottakuorovihkosia. Kuorot keräsivät esiintymisillään varoja suojeluskuntien toiminnan tukemiseen. Kuorojen näyttävyyttä myös lisäsi yhtenäinen lottapuku ja useat lottakuorot kehittyivät korkeatasoisiksi. Sodan päätyttyä Lotta Svärd -järjestö jouduttiin lakkauttamaan rauhansopimuksen perusteella syksyllä 1944. Tämä aiheutti hetkellisesti hidasteen Suomen naiskuorotoiminnan kehittymiselle, mutta lottakuorotoiminta oli jo silti tehnyt tärkeän vaikutuksen Naiskuoroliiton perustamiselle. Monet heti toisen maailmansodan jälkeen toimintansa aloittaneet naiskuorot perustettiin aikaisemmin paikkakunnalla toimineen lottakuoron pohjalle. (Hapuoja ym. 2006, 13-14.)

Naiskuorojen alkuaikoina vaikeutena oli esitettävien teosten vähäisyys. Vuonna 1922 Suomeen perustettiin Eestin esimerkin kannustamana Suomen Kuoroliitto (nykyisin Suomen Laulajain ja Soittajain liitto). Naiskuorot odottivat valtakunnalliselta liitolta paljon, sillä naiskuorojen ongelmana olivat esitettävien teosten vähäisyys ja se, että kuorojen piti itse tilata ja kustantaa uudet sävellykset. Kuorojen yhteisesitysten taso ei myöskään ollut kehuttavassa kunnossa. Naiskuoroja kuoroliitossa edusti muun muassa myöhemmin perustettavan Suomen Naiskuoroliiton perustaja Anna Mäkelä. Naiskuorojen edustus kuoroliitossa oli kuitenkin niin vähäistä, että niiden ääni jäi runsaammin edustettujen mies- ja sekakuorojen jalkoihin. Kuoroliiton toimintaan pettyneenä Anna Mäkelä sai idean oman kuoroliiton perustamisesta. (Hapuoja ym. 2006, 16-17.)

Naiskuorolaulu on viime vuosisadalta asti ollut korkeatasoista. Silti mieskuoroja on perinteisesti arvostettu ylivertaisesti ja sitä kuvaa hyvin 1920-luvulta saakka käyty julkinen keskustelu. Suomea maailmalle edustamaan



lähetetty kuoro on pitkään koostunut vain mieslaulajista. Perusteluina on käytetty esimerkiksi ”miesäänten paremmuutta isänmaallisten tunteiden tulkkinä sekä miesten parempaa kestävyyttä pitkän matkan rasituksissa” (Hapuoja ym. 2006, 14).

Onneksi 2010-luvulla mieskuorojen pätevyyttä ei voi perustella edellä mainituilla argumenteilla. Suomalainen naiskuorolaulu onkin saanut viime vuosina kansainvälisestikin erityistä arvostusta, sillä suomalainen Philomela -naiskuoro voitti kuorojen maailmanmestaruuden Latviassa vuonna 2015 ja on siitä asti kiertänyt maailmaa aktiivisesti (CV n.d.). Menestyneitä suomalaisia naiskuoroja ovat olleet myös Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Naislaulajat eli KYN sekä Naiskuoro Timotei. Viimeksi vuonna 2014 KYN sai kultamitalin Latviassa järjestettyjen World Choir Games -kuorokilpailujen eli kuorojen maailmanmestaruuskilpailujen Champions Competition -luokan naiskuorosarjassa (Tiedote 2016). Timotei taas menestyi syksyllä 2016 Latviassa järjestetyssä 1st International Baltic Sea Choir Competition- kuorokisoissa ja sijoittui lopulta neljänneksi (Etusivu n.d.).

### 3.2 Naiskuorojen nykytilanteesta

Tässä luvussa käsittelen kuoro – ja yhtyelaulun tilaa 2010-luvulla. Kerron myös median vaikutuksesta lauluharrastuksen ammatillisuuteen. Tämän luvun tiedot perustuvat omiin kokemuksiini sekä kuorolaulu-aiheen seuraamiseen mediassa.

Kuorolaulu on ajan kuluessa saanut uusia muotoja. Perinteisten kuorojen vierelle on noussut viihdekuoroja, etnokuoroja, teemakuoroja, esim. vain peli- ja elokuvamusiikkia esittäviä kuoroja ja pienempiä lauluyhtyeitä. Valintamahdollisuuksia on siis paljon, tietenkin paikkakunnasta riippuen.

Kuorolaulu on tullut tunnetuksi myös median ja sosiaalisen median avulla. Suositut televisio-ohjelmat Kuorosota ja Suomen paras kuoro toivat esiin viihteellisiä puolia kuorolaulusta. Pohjoisamerikkalainen Sing off -laulukilpailu on nostanut a cappellalaulua korkealle, esimerkkinä kyseisestä kilpailusta maineeseen noussut, maailmaa jatkuvasti kiertävä viisihenkinen sekayhtye Pentatonix, joka esittää taitavasti pop-maailman tunnetuimpia kappaleita ja ohella julkaisevat teemalevyjä jouluisin. He julkaisivat myös omaa. Suosituksi elokuvaksi noussut Pitch Perfect esitti kuorolaulamista erittäin positiivisessa valossa ja sai aikaan kulttihitin sosiaalisessa mediassa. Elokuva oli niin suosittu, että se sai jatko-osan ja kolmas jatko-osa ilmestyy vuonna 2017. Suomessakin on suosittuja a cappella-yhtyeitä, jotka reissaavat kiertueillaan ympäri maailmaa. Monet tunnistavat sekayhtyeet Club for five - sekä Rajattomat -yhtyeen. Ruotsin puolelta ammattimainen a cappella-yhtye on The Real Group. Naisista koostuva a cappella-yhtye Viisi ja kansanmusiikin puolelta Suden aika ovat esimerkkejä naisyhtyeistä Suomessa.

Nykyistä kuorolaulua verratessa yli sadan vuoden takaiseen tilanteeseen löytyy paljon eroja. Kuorolaulu ei ole enää vahvasti sidottu opetukseen. Kuorolaulusta on muodostunut oppiaineen ja varainkeruun sijasta vapaa-

ajan harrastus. Kuoroja kuitenkin löytyy koulujen yhteydestä, erityisesti musiikkiluokkien, mutta niillä ymmärtääkseni on ennemminkin yleissivistävä ja harrastustoiminnallinen tavoite.

Miesten kuorolaulu on pysynyt aktiivisena varmasti pitkän ja vahvan perinteen seurauksena. Tämä tieto perustuu omiin kokemuksiini. Kuitenkin lasten harrastuksia tarkastellessa tytöt ovat ehdottomasti aktiivisempia osallistumaan kuoroharrastukseen kuin pojat. 10 - 14 -vuotiaista tytöistä 16 prosenttia harrastaa kuorolaulua, pojista vain kolme prosenttia. Kuitenkin tytöistä kuoroharrastajien määrä putoaa viidentoista ikävuoden kohdalla neljään prosenttiin. Pojilla prosenttimäärissä ei tapahdu muutosta, alle 15 -vuotiaista sekä yli 15 - vuotiaista pojista laulaa kuorossa n. 3 prosenttia.. Koko väestöstä kuorossa laulaa 4 prosenttia. (Hanifi 2015, 231 – 232.)

Mikä siis saa tytöt lopettamaan kuoroharrastuksen? Tästä muodostui opinäytetyöni pääkysymys ja selvityksen tavoite.

### 3.3 Näkökulmia kuoroharrastuksen lopettamiseen

Tässä luvussa on omaa pohdintaani biologisista seikoista kuoroharrastuksen lopettamiseen ja myös psyykkisiin ja sosiaalisiin tekijöihin liittyvistä näkökulmista. Biologisista näkökulmista luvussa on biologian lehtori Terhi Korpelan kommentti asiaan liittyen. Pyysin häneltä näkemystä lauluharrastuksen lopettamiseen biologisista syistä. Tällä tavoin halusin selvittää oliko oma pohdintani aiheesta merkittävää kuorolauluharrastukseen liittyen.

Ohjaavan opettajan ja opponenttieni kanssa keskusteltuani esille nousi ajatus, voisiko ihmisen biologiassa olla jotain selittävää syytä nuorten kuoroharrastuksen dramaattiselle vähenemiselle. 15 – 25 -ikävuoden välillä ehtii ihmisessä ja hänen elämässään tapahtumaan monia muutoksia: murrosikä, peruskoulun loppuminen, täysi-ikäistyminen, opiskeluun hakeminen, kotoa pois muuttaminen, työelämään siirtyminen ja jopa perheen perustaminen. Minua kiinnostivat erityisesti biologiset seikat, joten pyysin Hyvinkään yhteiskoulun lukion biologian lehtori Terhi Korpelaa kommentoimaan ajatuksiani, että ihmisen fysiologiset muutokset voivat vaikuttaa kuoroharrastuksen aktiivisen jatkumiseen. Voisiko esimerkiksi äänenmurros vaikuttaa siihen, että laulaminen on fyysisesti vaikeampaa?

Terhi Korpela vastasi seuraavasti:

Kuoro- ja muuhunkin harrastamisinnokkuuteen vaikuttavat ehkä enemmän psykologiset seikat (kuten esim. käsitys omasta itsestä ja kyvyistä, itsetuntoasiat, jännitys, menestymisen paineet (sekä itseltä että kavereilta/vanhemmilta)) kuin biologia. Koska en ole psykologi, en osaa tähän vastata minkään teorian tai tutkitun faktan perusteella.

Biologisia murrosikään liittyviä syitä voisivat ehkä olla hormonaaliset muutokset, jotka vaikuttavat monin tavoin mielialaan (jolloin päästään taas psykologisiin syihin...) sekä esim. väsymykseen. Kehittyvät nuoret tarvitsevat unta pal-

jon, ja jos nukkuminen jää vähälle, voi pitkäkestoinen väsymys vähentää kiinnostusta asioihin. Äänenmurros vaikuttaa varmasti erityisesti pojilla, ja sen aikana laulaminen voi olla epämiellyttävää/häkellyttävää eikä lauluharrastukseen välttämättä palata äänen madalluttua. Tyttöjen äänenmurros on vaatimattomampi eikä välttämättä ”tunnu tai näy” henkilölle itselleen juurikaan. Kova jännittäminen pohjimmiltaan lienee psykologista, mutta jos henkinen pelko on suurta, näkyy se toki kehon reaktioissa (lihasjännitys, sykkeen nousu, hengityksen nopeutuminen, äänihuulten kireys (?)), jolloin laulamisen tekniikkaa on vaikeampi hallita (ääni on piipitystä, se voi särkyä tai oikein sävelkorkeuden saaminen voi olla vaikeaa).

Harrastamisen jatkamiseen/lopettamiseen vaikuttaa kaveripiiri, ehkä jonkun verran koulu (tai taho, jossa laulua on harrastettu) ja kodin malli ja kannustus (tai sen puute). Nämäkin ovat enemmän siellä psykopuolella. (Korpela, Facebook yksityisviestikeskustelu 24.4.2016.)

Syyt voisivat siis löytyä ehkä enemmänkin psykologian puolelta. En tässä opinnäytetyössäni perehtynyt psykologisiin syihin, mutta Korpelan vastaukset silti saivat minut ideoimaan lisää erilaisia vastausvaihtoehtoja kyse-lyyni joten sillä oli tärkeä ja herättelevä apu.

Kuoroa harrastavien lasten vanhempien kanssa keskustellessa nousi esiin se, että monilla lapsilla ja nuorilla saattaa loppua harrastukset, sillä niihin ei riitä enää aika. Monilla lapsilla voi olla useita harrastuksia ja usein koulun ja opiskeluiden takia joistain harrastuksista luovutaan. Voisiko kuoroharrastus olla siis sellainen harrastus, josta helpommin luovutaan ajanpuutteen takia? Nuoren elämässä myös tapahtuu paljon muutoksia 15 – 25 –ikävuosien aikana. Tuona ajanjaksona monet pääsevät ripille, aloittavat toisen asteen opinnot, täysi-ikäistyvät, valmistuvat, aloittavat kolmannen asteen opinnot, muuttavat pois lapsuuden kodista ja jopa avioituvat ja perustavat perheen. Tuon ikäisen nuoren elämä on täynnä muutoksia, jotka väistämättä vaikuttavat siihen miten vapaa-aikaa käytetään. Myös näistä pohdinnoista syntyi lisää vastausvaihtoehtoja kyselyyni.

#### 4 SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN

Tässä luvussa kerron sosiokulttuurisen innostamisen historiasta ja teorias-  
ta. Kerron myös miksi sosiokulttuurinen innostaminen on hyvin verratta-  
vissa ja sovellettavissa kuoroharrastukseen ja laulamiseen. Avaan myös si-  
tä, miksi pidän kuoronjohtajaa sosiokulttuurisena innostajana. Verratessani  
kuoronjohtajaan innostajaan käytän tietona pitkää kokemustani kuorolaulu-  
harrastuksesta kuoronjohtajan johdettavana.

Sosiokulttuurinen innostaminen syntyi toisen maailmansodan jälkeen  
Ranskassa osaksi rakentamaan yhteiskuntaa demokraattiseksi vapauden,  
veljeyden ja tasa-arvon yhteiskunnaksi. Innostaminen on kasvatuksellinen  
toimintamuoto yhteiskunnan parantamiseksi (Sosiokulttuurinen innosta-

minen 2000). Ammatiksi innostaminen muotoutui 1960-luvulla vapaaehtoistyön pohjalta. Unesco otti käsitteen noina aikoina omakseen ja sen johdosta sosiokulttuurinen innostaminen on levinnyt paljon erityisesti ranskan, espanjan, portugalien ja italian kielisillä alueilla. Innostajia toimii useilla eri aloilla, muun muassa nuoriso-, vanhus- ja päihdetyön kentillä sekä vapaassa sivistystyössä, taiteessa, urheilussa ja yhteisöjen kehittämisessä. Viime aikoina sosiokulttuurinen innostaminen on tehnyt uusia suuria valtauksia sosiaalialalla sekä lääketieteen ja muun terveyteen liittyvän työn alueella. Suomessa sosiokulttuurinen innostaminen on käsitteenä vielä kohtalaisen uusi asia. Toiminta on kuitenkin levinnyt jo laajalle, sillä toimintana innostaminen ei ole Suomessa uusi asia. (Kurki 2008, 105.)

“Innostamisen tavoitteena on ihmisten oman osallistumisen avulla luoda kasvattava, solidaarisuuden arvot tiedostava yhteiskunta. Innostamista voidaan soveltaa kaikilla elämänaloilla ja sen keskeisiä käsitteitä ovat yhteisöllisyys, osallistuminen, herkistyminen, dialogi, luovuus ja toimintaan sitoutuminen” (Sosiokulttuurinen innostaminen 2000). Nuo kaikki määreet sopivat mielestäni hyvin kuoroharrastuksen keskeisiksi käsitteiksi. Kuoroharrastuksessa tärkeää laulajille ovat yhteisöllisyys ja sitoutuminen. Näitä avaan enemmän luvussa 5.2. Musiikki herättää monesti kuulijassa tai esittäjässä tunteita, joten herkistyminen on hyvin mahdollista. Dialogia voidaan kuorossa esiintymällä käydä yleisön kanssa. Musiikin tuottaminen omalla keholla on luovaa toimintaa ja vielä enemmän, jos tilanteeseen liittyy itse musiikin sovittamista tai koreografian kehittämistä.

Sosiokulttuurisessa innostamisessa on kolme pääkäsitettä: antaa elämä ja innostaa, välittää ja ryhtyä välittäjäksi sekä muuttaa laadullisesti. Erityisesti ensimmäisenä käsitteellä on tavoitteena yhteisön ja yhteiskunnan rakentaminen ja arkipäivän elämänlaadun tavoittelemine. Kuorolaulu tutkustusti vaikuttaa positiivisesti ihmisten elämän laatuun. Göteborgin yliopiston tutkija huomasi kuorolaulajien sydämen sykkeessä parannuksia ja ruotsalaistutkimuksissa on havaittu, että kulttuuria ja erityisesti musiikkia harrastavien elinajanodote nousee useilla vuosilla (Puukka 2014). Ensimmäisen pääkäsitteessä tuetaan paikallisen kulttuurin ilmiöitä ja suositaan innostamisen muuttumista ammatillisesta toiminnasta ihmisten omaan aloitteellisuuteen perustuvaksi toiminnaksi. Kuorolaulu on usein erittäin paikallista toimintaa. Kuorolaiset koostuvat usein tietyn alueen, esimerkiksi paikkakunnan, henkilöistä ja toiminta, kuten harjoittelu ja esiintymiset, toteutuvat usein paikallisesti samalla alueella. Kuoronjohtajaa voi tässä yhteydessä pitää ammatillisena innostajana. Kuoron tavoitteena ei suoranaisesti ole se, että kuorolaiset irtautuisivat kuorosta ja jatkaisivat toimintaa itsenäisesti. Kuorolaisten toivotaan pysyvän kuorossa, mutta hienoa on, jos jokin ryhmä kuorosta esimerkiksi perustaa itsenäisesti toimivia lauluryhmiä tai jopa uusia kuoroja.

Sosiokulttuurinen innostaminen kiteytyy nähdäkseni juuri kuoronjohtajaan tai muuhun henkilöön kuorossa, joka saa kuoron kokoontumaan yhteen viikosta toiseen. Kuoronjohtaja on kuitenkin se, joka vastaa kuorolaisten ohjaamisesta ja kehittämisestä. Innostajan on oltava luottavainen ryhmänsä jäsenten ominaisuuksiin ja kykyihin ratkaista itse omat ongelmansa ja kehittyä eteenpäin (Sosiokulttuurinen innostaminen 2000). Kuoronjohtaja

harvoin antaakin tavallisessa kuoroharjoitustilanteessa palautetta suoraan tietylle henkilölle vaan tavoitteena on kertoa kehitysehdotus ja -ohje koko kuorolle, jotta jokainen saa itse oivaltaa omat kehittämisen kohteensa ja parantaa niitä. Tieto perustuu omiin kokemuksiini. Innostajan omat asenteet, odotukset, uskomukset sekä persoonalliset piirteet ovat myös tärkeitä ja oleellisia seikkoja. Kyselyni vastauksissa ilmenee, että kuoronjohtajalta vaaditaan ammattitaitoa. Kuoron halutaan olevan tavoitteellinen ja koostuvan säännöllisesti. Kaikki nämä ovat seurausta innostajan taidosta hyödyntää oikein omaa persoonaansa ohjaajana.

Sosiokulttuurisen innostajan täytyy osata ”johtaa johtamatta” eli hänellä pitää olla riittävästi persoonallisuutta ja dynaamisuutta yllyttämiseen ja herättelyyn ilman määräilyä. Innostajalla pitää olla työn vaatima hyvä fyysinen ja hermostollinen vastustuskyky, kyky omistautua ja kyky organisoida suuri määrä asioita ja ihmisiä” (Sosiokulttuurinen innostaminen 2000). Kaikki edellä mainittu liittyy vahvasti mielestäni myös kuoronjohtajan työhön. Kuoronjohtajan on osattava ohjata pakottamatta ja niin, että vastaanottajalla eli kuorolaisella säilyy mielenkiinto harrastukseen ja säilyy innostus haasteista ja uusista opittavista asioista huolimatta. Kuoron asioiden organisointi ei kuulu kuoronjohtajan tehtäviin, mutta esimerkiksi uuden ohjelmiston suunnittelu ja sovittaminen kuorolle vaatii viimeiseksi mainittuja ominaisuuksia. Tieto perustuu omiin kokemuksiini.

Sosiokulttuurinen innostaminen -teos (2000) listaa kolme innostajan päätyyppiä, joista kaikista hyvän innostajan täytyisi omata piirteitä:

- Militantti innostaja pyrkii herättämään ihmisten tietoisuutta ja on usein varsin karismaattinen.
- Teknisen innostajan toimintaa leimaavat tehokkuus, rationaalisuus ja uskollisuus työnantajan tavoitteille. Hän työskentelee ammatilliselta perustalta, osaa paljon menetelmiä ja käyttää niitä välineellisesti.
- Välittäjänä toimiva innostaja etsii ja luo sopivia kommunikaatioverkostoja sekä neuvottelemisen ja muun sosiaalisen interaktion mahdollisuuksia. Hänen ammatillinen tehokkuutensa näkyy erityisesti kyvyssä luoda suhteita.

Hyvässä kuoronjohtajassa on myös näitä piirteitä. Kuoronjohtajan on saatava kuorolaiset tiedostamaan esimerkiksi monia lauluteknisiä asioita (militantti innostaja), hyvä kuoronjohtaja osaa myös valita työnantajansa (eli esimerkiksi yhdistysperustaisen kuoron, jolloin hallitus toimii hänen työnantajanaan) miellyttävä ohjelmisto niin, että kuorolle annetaan mahdollisuus kehittyä. Liikaa mukavuusalueen ulkopuolelle ei kuitenkaan voi astua, sillä silloin on riski, että laulajat menettävät mielenkiintonsa (tekninen innostaja). Kuorolaulu kehittyy myös mielestäni entistä enemmän moniammatillisemmaksi kokonaisuudeksi, yhteistyötä voidaan tehdä esimerkiksi erilaisten kulttuuriyhdistysten kanssa ja sitä kautta tuoda kuoroharrastukseen entistä enemmän kehon hallintaa vaativaa ohjelmistoa. Kuoronjohtajan hyvä verkostot edistävä koko kuoron mahdollisuuksia herättää mielenkiintoa ja kehittymistä (välittäjänä toimiva innostaja). (Sosiokulttuurinen innostaminen 2000.)

## 5 AINEISTON KERUU

Tässä luvussa kerron opinnäytetyöprosessiini kuuluvan aineiston keräämisestä. Kerron käyttämästäni aineistonkeruumenetelmästä sekä syistä, joiden takia päädyin käyttämään kyseistä menetelmää. Kerron myös aineistonkeruuprosessin suunnittelusta ja toteutuksesta.

### 5.1 Aineistonkeruu- ja analysointimenetelmä

Keräsin aineiston toteuttamalla kyselyn. Kysely sisälsi kysymyksiä, joissa oli valmiit vastausvaihtoehdot sekä avokysymyksiä. Tutkimukseni on kvantitatiivinen eli määrällinen. Kvantitatiivisen tutkimuksen tarkoituksena on saada yleistettävissä olevaa tietoa. Vastauksista ei nouse yksittäisen vastaajan vastaukset esille poikkeamia lukuun ottamatta. Vastauksia käsitellään tilastollisina yksikköinä. (Kvantitatiivisen analyysin perusteet n.d.) Perusjoukkona tässä esiteltävässä tutkimuksessa on 15 – 25 -vuotiaita naispuolisia vastaajia, jotka ovat joskus elämässään harrastaneet kuorolaulua.

Aineistoa analysoin kvantitatiivisella analyysillä. Tavallisesti aineistoa on hyvä kuvata ennen kuin sen käsitteleminen aloitetaan. Myös minä kuvaan aineistoani ennen sen analysointia. Tavoitteena on antaa kokonaiskuva aineistosta. Tilastoyksikkönä on vastaajien vastausvalintojen lukumäärä. Määriä vertaan toisiinsa ja asettelen järjestykseen vastauksien lukumäärän ja prosenttimäärän perusteella. Avokysymyksissä myös havainnoin esille tulevia ilmiöitä. (Kvantitatiivisen analyysin perusteet n.d.)

### 5.2 Kysely

Päätin toteuttaa opinnäytetyöni aineiston keruun puolistrukturoituna kyselynä. Suunnittelin kyselyn koostuvan noin 50 –prosenttisesti monivalintakysymyksistä ja loput avoimista kysymyksistä. Alusta asti oli selkeää, että toteutan kyselyn sähköisesti: koin tavoittavani kohderyhmäni näin parhaiten, sillä sosiaalisessa mediassa verkkolomakkeen levittäminen on helppoa. Facebookissa minulla on valmiit sosiaaliset verkostot sekä yhteys eri ryhmien ja sivujen kautta tavoittaa kuorolaulajia. Kyselyn verkko-osoitetta on myös helppo jakaa sähköpostitse.

Tutkin eri vaihtoehtoja toteuttaa verkkokysely ja päädyin nopeasti käyttämään Google Formsia. Minulla oli jo valmiiksi Google-tili, joten Formsin opetteleminen oli helppoa. Kyseinen pohja on myös ilmainen ja se kokoaa vastaukset valmiiksi helposti tulkittaviksi diagrammeiksi. Myös Formsin visuaalinen asettelu miellytti minua, joten siihen oli helppo päätyä.

Minulla on opintoihini kuuluvien harjoittelujen sekä työelämästä saadun kokemuksen ansiosta jonkin verran kokemusta kyselyn tekemisestä. Jokaisesta kerrasta olen oppinut jotain uutta, joten minulla oli luottavainen olo tämänkin kyselyn onnistumiseen. Suunnittelin kyselyn kysymyksiä pitkään ja pyysin niihin kommenttia ohjaavalta opettajaltani, työelämäyhteydeltäni, kuoronjohtajalta, kuorolaulajilta sekä ystäviltäni. Lopulta pää-

dyin kahteentoista kysymykseen, joista kahdeksan oli monivalintakysymystä, kaksi avokysymystä ja kaksi kysymystä, joihin sai valita monta vastausvaihtoehtoa. Kysely kokonaisuudessaan asetteluihin löytyy liitteestä.

Ensimmäiseksi halusin selvittää vastaajien iän. Kyselyyn voivat vastata 15 – 25 -vuotiaat, joten osan vastaajista voi olettaa olevan alaikäisiä. Halusin tietää alaikäisten määrän vastaajista. Jäljelle jääneen iän jaoin vain tasaisesti puoliksi, joten vastausvaihtoehtoja oli yhteensä kolme. Alaikäisten kanssa täytyy olla tarkka luvista. Siksi seuraavaksi määrittelin kysymyksen, jolla varmistin, että alaikäinen vastaaja on pyytänyt vanhemmiltaan luvan kyselyyn vastaamiseen. Koska vastaaminen on vapaaehtoista, ei vanhemmilta oletettavasti tarvitse pyytää kirjallista lupaa. Tällaisella helpolla matalan kynnyksen luvan pyytämällä varmistin, että potentiaalisia vastaajia ei häviäsi liian vaikeiden luvan pyytämisten kanssa.

Kolmannessa kysymyksessä halusin selvittää, millaisessa kuorossa vastaaja laulaa nyt. Vaihtoehtoisissa on myös vaihtoehto “En laula tällä hetkellä missään kuorossa”, sillä kyselyyn voi hyvin vastata myös alle 25-vuotias, joka ei enää laula kuorossa, mutta on määriteltyinä ikävuosina laulanut kuorossa. Tällaisen vastaajan vastaukset ovat avainasemassa mahdollisuutena selvittää miksi kuoroharrastus on jäänyt teinivuosien jälkeen pois.

Seuraavaksi halusin tietää, mitkä syyt nuorilla ja nuorilla aikuisilla on tekijöinä, kun kysytään miksi he kiinnostuivat kuorolaulamisesta ja mitkä asiat kuoroharrastuksessa heille ovat tärkeitä. Tämän jälkeen tärkeänä kysymyksenä oli “Haluan/halusinko jatkaa laulamista kuorossa sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon?” Yksinkertaiset “kyllä”, “ei” ja “en tiedä” -vaihtoehdot antavat selkeän kuvan onko kuoroharrastus edes mielessä mahdollisena harrastuksena lapsi- ja nuorisokuorouran jälkeen.

Seitsemäntenä kysymyksenä halusin työelämäyhteyteni ehdotuksesta selvittää millainen kuoromuoto lapsi- ja nuorisokuorouran jälkeen edes kiinnostaisi. Vastausvaihtoehtoina oli “Naiskuorossa”, “Sekakuorossa”, “En halua jatkaa kuorossa laulamista” sekä “Muu”, jonka yhteyteen pystyi kirjoittamaan haluamansa kuoromuodon.

Kahdeksantena kysymyksenä oli kohta, jossa sai valita monta syytä sille mitkä syyt estivät tai tulevat estämään kuoroharrastuksen jatkamista, kun laulaja on liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon. Vaihtoehtoihin yritin myös miettiä vaihtoehtoja, jotka eivät ole niin ilmeisiä, esimerkiksi “On noloa laulaa kuorossa” tai “En kokenut olevani enää tarpeeksi taitava laulamaan kuorossa”.

Viimeisten kysymysten joukossa selvitin lisää, millainen kuoromuoto olisi houkutteleva ja onko sillä väliä, onko kuoro mahdollisesti järjestäytynyt jonkin liiton alle. Käytin esimerkkinä Suomen Naiskuoroliittoa.

Kysely löytyy kokonaisuudessaan tämän opinnäytetyön liitteenä. Liitteestä löytyy kaikki kysymyksen ja niiden vastaukset lukuun ottamatta ”Muu” –

vastausten kirjallista osuutta. Vastaajien ikää kartoittavan kysymyksen vastauksissa diagrammi näyttää neljä eri vastausvaihtoehtoa, jotka menevät hieman päällekkäin. Tämä johtuu siitä, että kaksi vastaajaa vastasi kyselyyn testausmielessä ennen sen suurelle yleisölle julkaisemista. Heidän vastatessaan ikävaihtoehdoista yksi oli määritelty 21 – 25 –vuotiaille ja heiltä saaman palautteen mukaan muutin vastausten rajaukset hieman erilaisiksi. Vastaajat olivat vastaushetkellä molemmat 23 – vuotiaita. Pidän nämä testivastaukset kuitenkin mukana tutkimuksessa, sillä he olivat vastaajina päteviä vastaamaan ja edellä mainittu muutos ei vähentänyt vastausten luotettavuutta.

### 5.3 Vastaukset ja analyysi

Keräsin kyselyyni vastauksia 25.4 - 3.5.2016. Jaoin kyselyn vastaamislinkkiä saatesanoin Facebookissa tuntemilleni potentiaalisille vastaajille suoraan merkitsemällä heidät julkaisuuni, joten he saivat tiedon kyselystä ilmoituksella. Jaoin kyselyn myös Suomen Naiskuoroliiton omassa julkisessa Facebook-ryhmässä sekä Suomen soittajain ja laulajain liiton Sulasolin julkisessa Facebook-ryhmässä. Kehotin julkaisussani kaikkia jakamaan julkaisua oman kiinnostuksen mukaan. Julkaisuani jaettiin kyselyn vastaamisaikana kaiken kaikkiaan 40 kertaa. Myös työelämäyhteyteni Suomen Naiskuoroliiton varapuheenjohtaja Hilikka Heikkilä jakoi kyselyä sähköpostin välityksellä mm. suoraan lasten- ja nuorten kuorojen kuoronjohtajille ympäri Suomea, jotta he voivat jakaa kyselyä kuorolaisillensa.

Kyselyyn vastattiin tuon viikon aikana yhteensä 102 kertaa. Vastauksista kaksi oli ystäväieni testivastauksia ja vastattu ennen kyselyn virallista vastausaikaa, mutta ne ovat vastauksina päteviä ja voidaan ottaa huomioon, sillä vastaajat kuuluivat kohderyhmään.

Vastauksia läpi käydessäni huomasin, että ei olisi pitänyt jättää niin montaa ”muu”-vaihtoehtoa. Kyselyyn vastaajien määrä yllätti, joten oli todella vaivalloista käydä jokaisen kysymyksen kohdalla kaikki 102 vastausta yksitellen läpi ja katsoa, mitä kukin oli vastannut juuri tuon ”Muu” - vaihtoehdon kohdalla. En osannut ollenkaan odottaa näin suurta vastaajamäärää kyselyyni. Jokin toinen kyselyalusta olisi ehkä osannut eritellä haluamani vastaukset erikseen, mutta aikaisemmin perustelemieni syiden perusteella päädyin käyttämäni vaihtoehtoon.

Toinen asia, jonka olisin halunnut tehdä toisin, oli valintakysymysten mahdollisten valintojen määrä. Nyt vastaaja sai valita niin monta vaihtoehtoa kuin halusi, joten vastaajat saattoivat vastata vain yhden tai valita kaikki vaihtoehdot. Olisi ollut järkevämpää ohjata vastaajat vastaamaan esimerkiksi kolme vaihtoehtoa.

#### 5.3.1 Monivalintakysymysten vastaukset

Alla käyn läpi kyselyn vastauksia kohta kohdalta. Vastausten koonnin perään olen myös pohtinut ja kirjannut ylös oivalluksia kyseisestä kysymyksestä ja sen vastauksista. Esittelen tulokset ensin tekstimuodossa niin, että



kysymykset ovat numeroitu ja lihavoitu ja vastausvaihtoehdot ovat kursivoitu. Tekstissä vastaukset ovat esitetty prosentteina. Joidenkin kysymysten yhteydessä on myös kaavio havainnollistamaan vastauksia. Osa kaavioista on esitetty prosenttimuodossa ja osa kaavioista absoluuttisina lukui-  
na.

### **1. Ikäni**

Vastaajista 24,5 % oli 15 – 17 -vuotiaita, 40,2 % 18 – 21 -vuotiaita ja 35,3 % 22 – 25 -vuotiaita. Vastauksia tuli siis jokaisesta ikäryhmästä hienosti tasaisesti.

### **2. Jos olen alle 18-vuotias, olen pyytänyt luvan vanhemmiltani kyselyyn vastaamiseen.**

Kaikki alaikäiset vastaajat (25,5 %) olivat saaneet luvan vanhemmiltaan. Loput vastaajista olivat yli 18-vuotiaita (74,5 %).

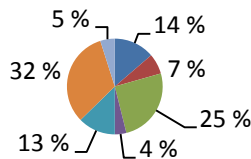
### **3. Millaisessa kuorossa laulan nyt?**

Suurin osa vastaajista (32,4 %) ei laulanut kyselyyn vastatessa missään kuorossa. 25,5 % vastaajista lauloi *sekakuorossa* (jossa suurin osa laulajista yli 18-vuotiaita), 13,7 % lauloi *lapsi- ja/tai nuorisokuorossa* (suurin osa laulajista alle 18-vuotiaita tyttöjä ja poikia), 12,7 % lauloi *koulun kuorossa*. 6,9 % lauloi *tyttökuorossa* (suurin osa laulajista alle 18-vuotiaita) ja 3,9 % lauloi *naiskuurossa* (suurin osa laulajista yli 18-vuotiaita). Muu-  
vaihtoehdon oli valinnut 4,9 % vastaajista ja he olivat kertoneet laulavansa mm. pienlauluyhtyeessä, seurakunnan bändissä/kuorossa, lauluyhtyeessä, jossa on mukana soittajia tai satunnaisesti kokoontuvassa kuorossa. Katso kuvio 1.

## Kuvio 1

### Millaisessa kuorossa laulan nyt?

- Lapsi- ja/tai nuorisokuorossa (suurin osa laulajista alle 18-vuotiaita tyttöjä ja poikia)
- Tyttökuorossa (suurin osalaulajista on alle 18-vuotiaita)
- Sekakuorossa (suurin osalaulajista on yli 18-vuotiaita)
- Naiskuorossa (suurin osalaulajista on yli 18-vuotiaita)
- Kouluni kuorossa



Kuvio 1. Millaisessa kuorossa laulan nyt? Vastaukset prosentteina.

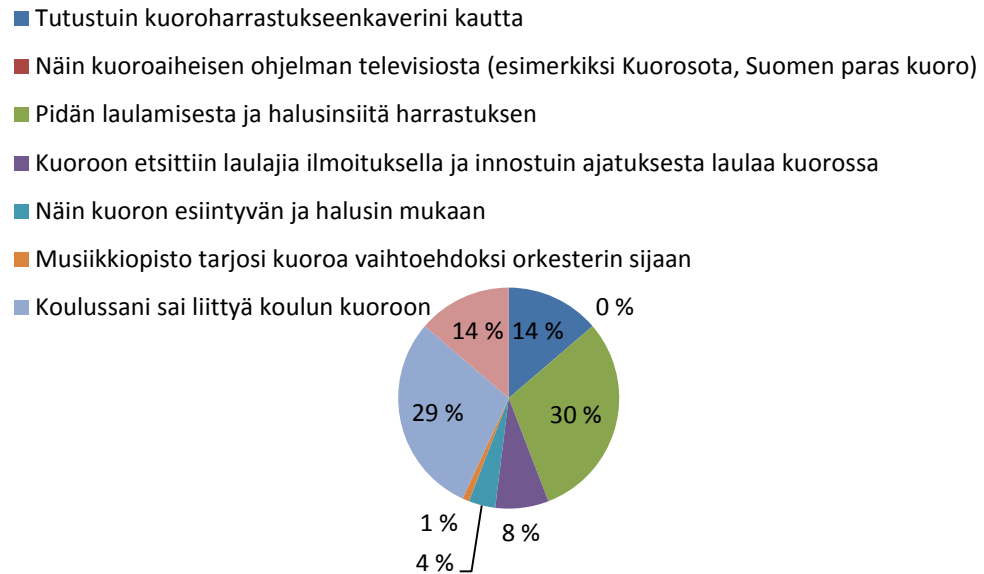
#### 4. Innostuin kuorolaulamisesta, sillä...

Tällä kysymyksellä halusin selvittää, mikä sai vastaajat ylipäättään kiinnostumaan kuorolaulusta harrastuksena. Eniten vaihtoehdoksi (30,4 %) valittiin *Pidän laulamista ja halusin siitä harrastuksen*. Toiseksi suosituin syy (29,4 %) kuoroharrastuksen aloittamiseen oli *Koulussani sai liittyä koulun kuoroon*. Kolmanneksi eniten (13,7 %) valittiin vaihtoehto *Tutustuin kuoroharrastukseen kaverin kautta*. Kaksi vähiten valittua syytä olivat *Kuoroon etsittiin laulajia ilmoituksella ja innostuin ajatuksesta laulaa kuorossa* (7,8 %) sekä *Näin kuoron esiintyvän ja halusin mukaan* (3,9 %). Vain 1 % vastaajista oli valinnut vaihtoehdoksi *Musiikkipisto tarjosi kuoroa vaihtoehdoksi orkesterin sijaan*. Kukaan ei valinnut vaihtoehtoa *Näin kuoroaiheisen ohjelman televisiosta (esimerkiksi Kuorosota, Suomen paras kuoro)*.

*Muu*-vaihtoehdon valitsi 13,7 % vastaajista. He kertoivat syiksi mm. oma äiti toimi kuoronjohtajana, soitin- tai muu opettaja ehdotti kuoroon liittymistä, äidin muistelmat omasta kuorourastaan innosti liittymään kuoroon, musiikkiluokalla kuorolaulu oli pakollista ja kuoroharrastus jäi siitä ja vastaajia henkilökohtaisesti pyydettiin laulamaan kuoroon.

Vastauksista voi päätellä, että kuorolaulu koetaan hyväksi laulamisharrastukseksi. Koulun merkitys kuorouran aloittamisesta nousi myös esille. ”Muu” - vaihtoehdoissa moni kertoi oman äidin vaikutuksesta kuoroharrastuksen aloittamiseen. Hanifin (2009) tutkimuksessa käy myös ilmi, että äitien musiikkiharrastuksella on suurempi vaikutus lapsen musiikkiharrastukseen. Mielestäni tuo ilmiö näkyi myös näissä vastauksissa. Katso kuvio 2.

## Kuvio 2 Innostuin kuorolaulamisesta, sillä...



Kuvio 2. Innostuin kuorolaulamisesta, sillä... Vastaukset prosentteina.

### 5. Kuoroharrastuksessa minulle tärkeitä asioita ovat...?

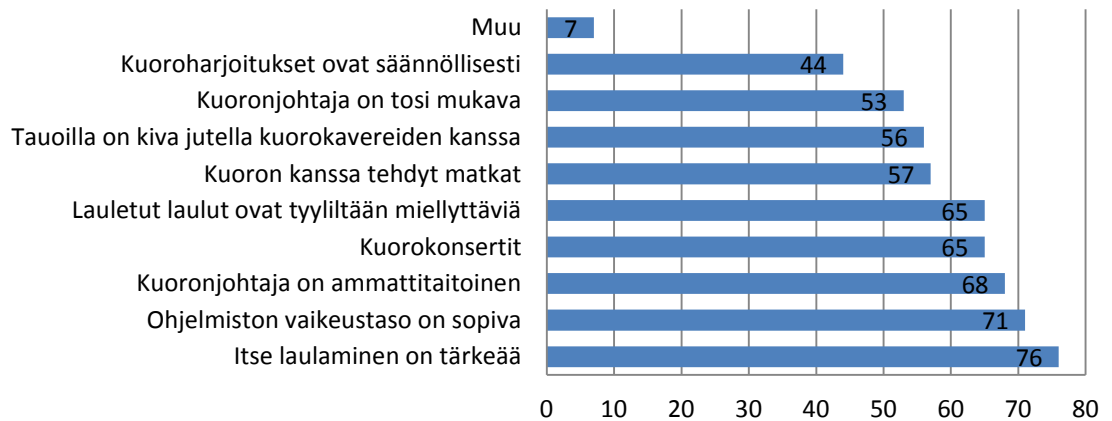
Tässä kysymyksessä vastaajat saivat valita useita vaihtoehtoja. Tärkein tekijä kuoroharrastuksessa oli selkeästi *itse laulaminen*. Vaihtoehdon oli valinnut 74,5 % vastaajista. Toiseksi tärkeimpänä (69,6 % vastauksista) pidettiin sitä, että *ohjelmiston vaikeustaso on sopiva*. Seuraavaksi tärkein asia oli se, että *kuoronjohtaja on ammattitaitoinen*. Tämän vaihtoehdon oli valinnut 66,7 % vastaajista. Vähän ehkä kummallisesti vaihtoehto *kuoronjohtaja on tosi mukava* sai vain toiseksi vähiten valintoja (jos muu vaihtoehtoa ei lasketa) (52 %). Neljänneksi tärkeimmäksi vaihtoehdoksi nousi *kuorokonsertit* (63,7 %) ja saman verran valintoja sai vaihtoehto *laulettu laulut ovat tyyliltään miellyttäviä*. *Kuoromatkat* -vaihtoehdon valitsi 55,9 % vastaajista. ”Tauoilla on kiva jutella kuorokavereiden kanssa” -vaihtoehdon valitsi 54,9 %. Vähiten valintoja sai vaihtoehto *kuoroharjoitukset ovat säännöllisesti* (43,1 %). *Muu*-vaihtoehdon oli valinnut 6,9 % vastaajista. Heidän vastauksensa olivat mm. kehittymismahdollisuudet kuorolaulajana, ryhmähenki ja vapaa-ajan vietto kuorokavereiden kanssa.

Kuoroon liitytään laulamisen halusta ja tärkeimpänä harrastuksessa on itse laulaminen. Myös kehittyminen laulajana katsottiin tärkeäksi, sillä suosi-

tuimpia vastauksia oli myös kuoronjohtajan ammattitaito, kuorokonsertit sekä ohjelmiston sopiva vaikeustaso. Katso kuvio 3.

### Kuvio 3

#### Kuoroharrastuksessa minulle tärkeitä asioita ovat...?



Kuvio 3. Kuoroharrastuksessa minulle tärkeitä asioita ovat...? Vastaukset kappalemäärinä.

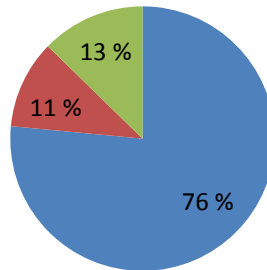
#### 6. Haluanko/halusinko jatkaa laulamista kuorossa sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon?

Nyt kysymyksissä päästään taustatiedoista kysymyksiin, joiden vastauksista toivon saavani suoraa tietoa opinnäytetyökysymykseeni. Viidennen kysymyksen tarkoituksena oli kartoittaa haluaako tai halusivatko vastaajat jatkaa kuoroharrastusta lapsuuden kuoroharrastuksen jälkeen. Ylivoimaisesti eniten vastauksia sai vaihtoehto *kyllä*. 76,5 % vastaajista ilmoitti, että he joko haluavat tai halusivat jatkaa kuoroharrastusta lapsi- ja nuorisokuorouran jälkeen. *Ei* -vaihtoehdon valitsi 10,8 % ja *en tiedä* -vaihtoehdon 12,7 %.

Vastaajat siis selkeästi halusivat tai haluavat jatkaa kuoroharrastusta myöhäisemmälläkin iällä. Silti kolmannes vastaajista ei laulanut kyselyn hetkellä missään kuorossa. Jokin syy siis estää kuorolaisia jatkamasta lauluharrastusta kuoromuodossa lapsi- ja nuorisokuorovaiheen jälkeen. Katso kuvio 4.

## Kuvio 4

■ Kyllä ■ En ■ En tiedä



Kuvio 4. Haluanko/halusinko jatkaa laulamista kuorossa sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon? Vastaukset prosentteina.

### 7. Haluaisin jatkossa laulaa mieluiten...

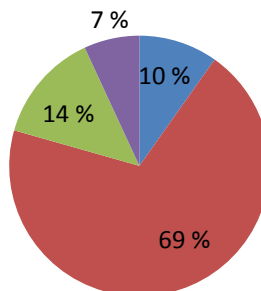
Koska teen opinnäytetyötäni Naiskuoroliitolle, halusin selvittää, millainen kuoromuoto olisi mieluisin aikuisiällä.

Ylivoimaisesti eniten vastauksia sai vaihtoehto *sekakuorossa* (69,6 %). Seuraavaksi eniten valintoja sai vaihtoehto *en halua jatkaa kuorossa laulamista* (13,7 %). *Naiskuoro* -vaihtoehto sai vain 13,7 % vastauksista. 6,9 %-vastaajista valitsi *muu* -vaihtoehdon ja he vastasivat mm. näin: a cappella-yhtyeessä, ei tiedä vielä, laulaa nyt naiskuorossa, mutta haaveilee sekakuorosta, nais- ja sekakuoro ovat molemmat mieluisimpia vaihtoehtoja ja musiikin tyyli ja lauluporukka ovat tärkeämpiä kuin sukupuolijakauma. Katso kuvio 5.

## Kuvio 5

### Haluaisin jatkossa laulaa mieluiten...

■ Naiskuorossa ■ Sekakuorossa ■ En halua jatkaa kuorossa laulamista ■ Muu



Kuvio 5. Haluaisin jatkossa laulaa mieluiten... Vastaukset prosentteina.

Tästä nousee uusi mielenkiintoinen kysymys; miksi noin moni valitsi sekakuorovaihtoehdon? Kyselyn kolmannen kysymyksen vastaajista vain 10,8 % ilmoitti, että on laulanut vain tytöistä tai naisista koostuvassa kuorossa. Muissa vaihtoehdoissa myös poikien ja miesten osuus on mahdollinen, mutta vastauksista ei selviä kuinka suuri osa kyseisen kuoromuodon laulajista on ollut poikia tai miehiä. Kuorossa laulaessa tyttöjen ja naisten osuuden on kuitenkin oltava suurempi kuin poikien ja miesten, sillä opinäytetyöhön innoittaneen tutkimuksen mukaan tytöt ja naiset ovat ahkerampia kuorolaulajia (Hanifi 2009, 232). Yksi oletus on, että koska ennenkin on laulanut sekakuoroissa, niin jatkossakin haluaa laulaa sekaporukassa. Vaikka naiset valitsevat harrastukseksi kuorolaulun miehiä useammin, eivät he silti halua laulaa naiskuorossa. Mikähän on miesten kohdalla vastaavan kysymyksen vastaukset?

### **8. Mitkä syyt estävät/estivät kuoroharrastuksen jatkamista sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon?**

Tässä kysymyksessä vastaajat saivat taas valita monta vastausvaihtoehtoa. Jälkikäteen ajateltuna tämän kysymyksen ensimmäisen vastausvaihtoehdon olisi pitänyt olla enemmän *pystyn jatkamaan kuorossa laulamista* kuin *haluan jatkaa kuorossa laulamista*. Korjattu vaihtoehto olisi sopinut mielestäni paremmin kyseisen kysymyksen vastausvaihtoehdoksi.

Selkeästi eniten valintoja sai vaihtoehto *haluan jatkaa kuorossa* (46, 1 %). Tämä vastaus ei kuitenkaan vastaa välttämättä kysymykseen jota hain, vaan huonon asetteluni takia valinta vastaa hieman eri kysymykseen.

Toisiksi eniten valintoja sai vastaus *pudotin kuoron pois harrastuksistani, sillä aikani ja voimavarani ei riitä moneen harrastukseen* (25,5 %). Kolmanneksi eniten vastauksia oli vaihtoehdossa *aikani ei riitä harrastuksiin* (22,5 %). Näiden vastausten perusteella voisi päätellä, että kuoroharrastus ei ole kaikille vastaajille ensisijainen ja tärkein harrastus ja että kuoroharrastus saa väistyä jonkin muun harrastuksen tieltä. Kyselyn vastaajien kohdeikä saattaa myös vaikuttaa tähän, sillä 15 – 25 -vuotiaan elämässä tapahtuu monia asioita, jonka takia karsimista pitää tehdä, esimerkiksi koulun aloittaminen, työllistyminen tai perheen perustaminen. Tätä kysymystä pohdin enemmän lopussa kehitysehdotuksissa Ideoita naiskuorotoiminnan kehittämiseksi –luvussa.

Seuraavaksi eniten vaihtoehtoja sai vastaus *uuden kuoron ohjelmisto ei ollut mieleinen* (18,6 %). Jonkin verran vastaajista siis kokee, että lapsi/nuorisokuoron jälkeen aikuisista laulajista koostuvan kuoron ohjelmisto ei ole tarpeeksi miellyttävä. Siksi kuoroon liittyminen jää. Olisi mielenkiintoista tutkia osuvatko lasten ja nuorten olettamat aikuisten kuoron ohjelmistosta oikeaan, vai perustuvatko päätökset vain mielikuvalle. Vai onko lapsikuoroissa opettaminen ja johtaminen yleisesti laadukkaampaa kuin aikuisilla?

Viidenneksi eniten (12,7 %) vastauksia sai vaihtoehto *paikkakunnallani ei ole kuoroa, jossa voisin jatkaa lapsi- tai nuorisokuoron jälkeen*. Vastauk-

sista ei selviä eikä paikkakunnalla ylipäättään ole kuoroa, jossa nuori aikuinen voisi laulaa vai eikö kuorovalikoimasta löydy itselle sopivaa kuoroa.

10,8 % valintoja sai vaihtoehto *ikäjakauma uudessa kuorossa ei ole sopiva*. Esimerkkinä kysymyksen perässä luki “esim. kuorolaiset ovat kaikki minua paljon vanhempia”. Kysymys ei anna vastausta siihen millainen ikäjakauma olisi nuorelle aikuiselle hyvä, mutta vastauksesta käy kuitenkin ilmi, että kuoroon ei liitytä itselle sopimattoman ikäjakauman takia. Vastajat kyselyssä ovat 15 – 25 -vuotiaita, joten varovaisesti voisi olettaa, että nuoret kokevat aikuisten kuoron ikäjakauman liian korkeaksi.

Kuudenneksi suosituin vaihtoehto oli *haluan laulaa mieluummin yksin tai bändissä* (9,8 %). Vaihtoehto olisi ollut parempi, jos se olisi antanut enemmän valinnanvaraa sanalla “esim.” (esim. yksin tai bändissä). Se oli alunperin tarkoitukseni, mutta jälkiviisaus nostaa päätään myös tämän kysymyksen kohdalla. Tästä vastauksesta voisi päätellä, että yli 90% prosenttia vastaajista kokee, että kuorolaulu on hyvä laulumuoto. En siis usko, että kuoroharrastuksen ongelmana on kuorolaulamisen epähaluttavuus vaan pikemminkin muut syyt.

Kolme vähiten suosittua vaihtoehtoa olivat *en kokenut olevani enää tarpeeksi taitava laulamaan kuorossa* (6,9 %), *on noloo laulaa kuorossa* (5,9 %) ja *esiintymisten jännittäminen oli minulle liikaa* (2,9%). Ilahtuin siitä, että noin harva vastasi esiintymisjännityksen olevan syy kuoroharrastuksen jatkamiselle. Ylen uutisoiman tutkimuksen mukaan kuorolaulu on oiva lääke jännityksen lievittämiseen, vaikka voisi kuvitella juuri julkisesti esiintymisen ja muiden seurassa laulamisen olevat jännittäjille vielä suurempi haaste. Tutkimus osoitti oletukset päinvastaisiksi. (Puukka 2014.)

Yllätyksekseni myös hyvin harva piti kuoroharrastusta hävettävänä harrastuksena. On iloista kuulla, että kuoroharrastamista pidetään kuitenkin niin trendikkäänä, että se sopii nuoren naisen harrastukseksi. Muistelen, että vanhemmissa nuorisoeelokuvissa, joiden miljöönä oli yhdysvaltalainen “high school”, nuorisoryhmistä koulun kuoroon kuuluvat olivat yleisiä pilkan kohteita, ja heidän harrastusvalintaansa ei arvostettu. Uudemmissa nuorisoleffoissa kuorolaulajat ovat jopa elokuvan pääosassa ja koulun kuoro koko elokuvan miljöö. Tieto perustuu omiin kokemuksiini.

Osa vastaajista valitsi vaihtoehdoksi, ettei koe olevansa tarpeeksi taitava laulamaan kuorossa. Vastauksista ei käy ilmi onko esimerkiksi kuorojen taso liian korkea vai vaaditaanko harrastajilta niin paljon, ettei oma taitotaso tai sitoutumishalu riitä kuoroon.

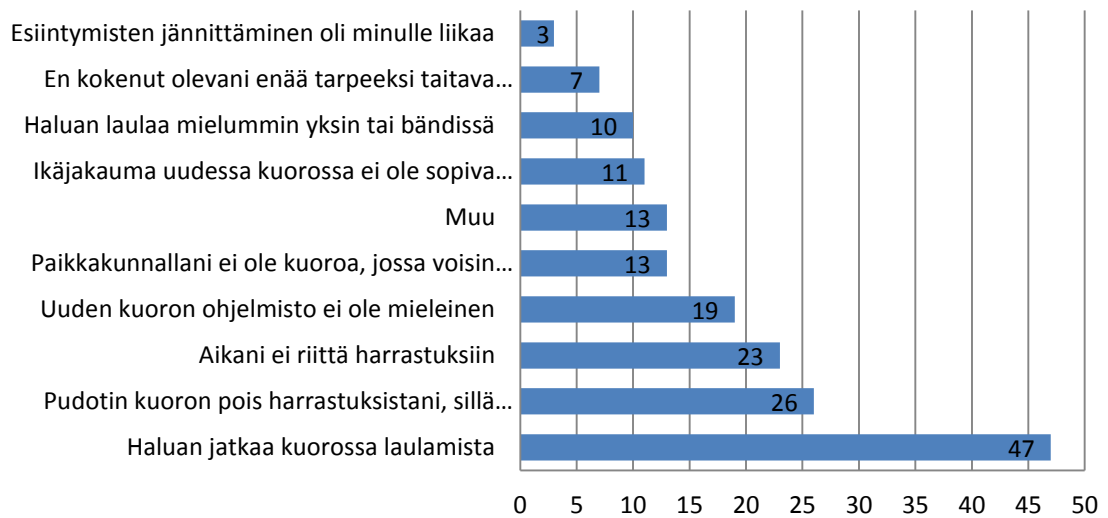
*Muu* -vastauksia oli 12,7% vastauksista. Perusteluina olivat muun muassa seuraavat: muutin toiselle paikkakunnalle, muuton jälkeen uudella paikkakunnalla uuden kuoron löytäminen oli vaikeaa ja elämäntilanteeseen nähden liian rankkaa, uuden kuoron tavoitteet eivät olleet samalla tasolla kuin omat, kuoroharjoitukset järjestettiin liian kaukana, samasta kuorosta löytyy aikuiskuoro, mihin voi jatkaa, mikään tarjolla olevista uusista kuoroista ei vastaa entisen kuoroni tasoa, terveysongelmat estivät kuorolaulun jat-

kamista, uudessa kuorossa ei ollut ketään kaveria, kuoronjohtaja uudessa kuorossa oli ikävä sekä aikatauluongelmat ja muun elämän yhteensovittaminen kuoroharrastuksen kanssa. Katso kuvio 6.

Muu -vastauksissa huomioni kiinnittyi useisiin muuton jälkeiseen uuden kuoron löytämisvaikeuksiin. Tästäkin riittäisi ainesta kyselyyn, jossa kyseistä asiaa selvitetään. Uusia harrastuksia etsitään varmasti paljon internetistä erilaisten hakukoneiden kautta. Jos kuorosta ei löydy yksinkertaisilla hauilla (esimerkiksi "naiskuoro" ja "Hyvinkää") tietoa, ei kuorosta välttämättä jakseta etsiä ollenkaan tietoa. Saavutettavuus ja tiedon löytäminen on uuden kuoron etsimisessä varmasti suuressa osassa. Onko kaikilla kuoroilla kuitenkin valmiuksia olla näkyvillä hakukoneiden tekemissä hauissa? Sosiaalisen median kautta tiedon jakaminen on helpottunut suunnattomasti ja kuorojen ei esimerkiksi tarvitse maksaa kotisivuista. Liiton alle kokoontuminen voisi olla tässäkin tilanteessa kätevä apu. Jos hakija tietää, että esimerkiksi Naiskuoroliitosta tai Sulasolista löytyy listattuna kaikki eri paikkakuntien kuorot, olisi tieto helppo hakea sitä kautta.

### Kuvio 6

## Mitkä syyt estävät/estivät kuoroharrastuksen jatkamista sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon?



t  
kuoroharrastuksen jatkamista sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon? Vastaukset kappalemäärinä.

### 9. Kaipaanko jonkinlaista uutta kuoromuotoa lapsi- ja nuorisokuoron ja aikuisille tarkoitetun nais- tai sekakuoron välille?



Vastausvaihtoehtoja oli neljä: *kyllä*, *en*, *en osaa sanoa* ja *muu*. Eniten ääniä sai vastaus *en osaa sanoa* (48%), toiseksi eniten *en* (32,4%), kolmanneksi eniten *kyllä* (15,7%) ja 3,9% ääniä sai *muu* -vaihtoehto.

Kyllä -vastauksista ei selviä, millaisen vaihtoehdon he haluaisivat siirtymävaiheeseen, tätä en tajunnut kyselyä laatiessani. Muu -vaihtoehtoissa perusteluina oli vain opiskelijakuoroja sekä yliopiston kuoro. En ollut itse edes tiedostanut tätä vaihtoehtoa. Vähän vaikuttaisi siltä, että kuorolaululla voisi olla mahdollisuus palata sen alkuaikoihin eli sivistyksen ja korkeakouluopetuksen yhteyteen. Kuitenkin lähes kolmannes tähän kyselyyn vastanneista oli tutustunut kuorolauluun oman koulun tarjoaman kuoron kautta, joten voisi kuvitella, että myös opiskelijoilla voisi olla samat kiinnostukset koulun tarjoamaan harrastukseen kuin koululaisilla.

### **10. Onko tärkeää, että kuoro jossa laulan on järjestäytynyt jonkin liiton (esimerkiksi Suomen Naiskuoroliiton) alle?**

Vastausvaihtoehtoja oli neljä, joista eniten vastauksia sai *ei väliä* (37,3 %), seuraavaksi *ei* (32,4 %), kolmanneksi vastauksissa tuli *en osaa sanoa* (24,5 %) ja vähiten vastauksia sai vaihtoehto *kyllä* (5,9 %)

Vastaajat eivät siis koe merkityksellisesti kuoron järjestäytyneisyyttä valtakunnallisesti esimerkiksi Suomen Naiskuoroliiton alle. Syitä vastaukset eivät kerro. Pohdin kuitenkin, että kuorot ja laulajat eivät välttämättä tiedosta mitä etuja tai hyötyjä valtakunnallisen liiton jäsenyydellä on. Voi myös olla, että yhdistysmuotoinen toiminta ei houkuttele.

#### 5.3.2 Avokysymysten vastaukset

Viimeiset kaksi kysymystä olivat avovastauksia. Ensimmäisessä kysyin **millainen olisi ihanteellisin kuoro, jossa haluaisin laulaa?** Toinen kysymys oli **haluatko kertoa jotain kuoroharrastuksestasi jota en ole huomannut kyselyssä kysyä?** Kaikki vastaukset löytyvät opinnäytetyöraportin liitteestä, joten käyn tässä läpi vain huomioita, joita vastauksista poimin.

Vastaaminen avokysymyksiin oli vapaaehtoista. Ensimmäiseen kysymykseen vastasi 60 vastaajaa. Tässä käyn läpi teemoja jotka toistuivat useasti näiden 60 vastauksen joukossa. Esille nousseet asiat ovat kursivoitu ja avokysymykset ovat lihavoitu.

Eniten vastaajat mainitsivat, että he haluavat laulaa *sekakuorossa*. Tämä näkyi selkeästi myös kysymyksen seitsemän vastauksissa. Suosituin kuoromuoto on sekakuoro. Tämä kyselytutkimus ei kuitenkaan valitettavasti anna vastauksia siihen miksi sekakuoro on kuoromuodoista se suosituin.

Toiseksi tärkeimmäksi kriteeriksi ihanteellisimmassa kuorossa nousi *sopiva, monipuolinen ja itselle mieleinen ohjelmisto*. Ohjelmiston tyyli siis on suuressa roolissa. Sopiva tyyli tarkoittaa jokaiselle omaa vastausta, mutta selkeästi halutaan, että on varaa valita sopivan tyylistä kuoromusiikkia

laulettavaksi. Vastauksissa mainittiin usein populaarimusiikki halutuksi kuorogenreksi, samoin myös a cappella -laulu. Kommenteissa myös mainittiin, että *ei haluta laulaa kuorossa, joka tunnustaa jotain uskontoa vahvasti*. Uskonnollisia lauluja ja gospelia kuitenkin haluttiin laulaa ilman uskonnollista hurmosta.

Erittäin useita mainintoja sai myös kuoron *sitoutuneisuus ja hyvä ryhmähenki*. Porukan toivottiin olevan *rento* ja jossa on *kannustava ilmapiiri*. Sitoutuneisuudesta mainittiin *säännölliset harjoitukset*. Korkealle maininnoissa nousi selkeästi esiin kommentti *kuoron hyvä taso sekä tavoitteellisuus*. Laulajat haluavat siis selkeästi laulaa kuorossa, jolla on jokin päämäärä ja jolla on mahdollisuus musiikillisesti kehittyä. Kommenteissa mainittiin, että kuoroon valittaisiin vain *sävelkorvan omaavia laulajia*, joten tästä voi olettaa, että kuorojen koelaulut ovat edelleen tarvittavia mittareita.

Useat kertoivat, että haluaisivat laulaa *kuorossa, jossa on paljon oman ikäisiä laulajia*. Määritelmänä käytettiin nuoria aikuisia. Ikähaarukka oli muutamasta vuodesta max. 20 vuoteen, eli ei yli 10 vuotta vanhempia tai nuorempia laulajia kuin itse.

Vastaajat pitivät tärkeänä myös sitä, että *kuoronjohtaja on ammatillisesti taitava*. Kuoronjohtajalta toivottiin rentoutta mutta tarvittaessa jämäkkyyttä ja taitoa puuttua tilanteisiin. Kuoronjohtajalla on myös tärkeä rooli muissa aiemmin mainituissa ihannekuoron ominaisuuksissa. Kuoronjohtaja usein vastaa tai ainakin vaikuttaa kuoron tavoitteisiin ja säännöllisiin harjoituksiin. Kuoronjohtajalla voi olla suuri merkitys laulajien sitoutuneisuudessa ja hän on myös avaintekijä ryhmähengen muodostumiseen. Monipuolisen ohjelmiston harjoitus vaatii taitoa ja kokeilunhalua kuoronjohtajalta.

Jonkin verran kannatusta sai myös *pienempien kuorojen ja lauluyhtyeiden muodostaminen*. Perinteisen kokoinen kuoro nähtiin siis liian isona porukkana ja pienemmissä porukoissa laulaminen kiinnosti enemmän. Vastauksissa mainittiin myös mahdollisuus soolo-osuuksiin.

Toisessa avokysymyksessä kysyttiin **“Haluatko kertoa jotain kuoroharrastuksestasi, jota en ole huomannut kyselyssä kysyä?”** Ilokseni tähänkin vapaaehtoiseen kysymykseen tuli 19 vastausta. Vastaukset vaihtelivat paljonkin ja se on hyvä, sillä sain paljon uusia näkemyksiä aiheeseen.

Vastauksissa toistui osittain samat teemat kuin kyselyn kysymyksissä ja edellisissä avovastauksissa. Tärkeinä asioina pidettiin *kuoron tavoitteellisuutta ja ryhmän merkitystä* kuoroharrastuksen viihtyvyydessä. Vastauksissa toistui myös se, *ettei sopivaa kuoroa löytynyt* esim. lapsi- tai nuorisokuoron jälkeen tai uudelle paikkakunnalle muuton jälkeen.

Tärkeänä huomiona vastauksista nousi myös se, *ettei kuoroista löydy tarpeeksi tietoa*, kun uuteen kuoroon liittyminen olisi ajankohtaista. Jos tietoa löytyy, niin se on vajavaista. Tiedoista ei löydy mainintaa kuorolaisten iästä tai ohjelmistosta, jotta kuoron potentiaalinen uusi laulaja voisi etukäteen

pohtia sopiiko kyseisen kuoron ohjelmisto itselle. Ikä ei aina kerro totuutta ryhmän luonteesta, mutta 20-vuotias voi tuntea olonsa ulkopuoliseksi kuorossa, jossa kaikilla on jo lapsenlapsia.

Mielenkiintoisen huomion sai myös naiskuoroissa laulettu *teemat*. Yksi vastaaja pohti miksi naiskuoroissa lauletaan ja miksi naiskuoroille edelleen sävelletään lauluja vain heikoista, uhriutuneista naisista, jotka miehet pelastaa rakkaudella, sillä ilman rakkautta ei nainen ole mitään. Tämän syyn takia vastaaja vaihtoi sekakuoroon. En ole tutkinut aihetta mitenkään joten en pysty sanomaan onko tämä tilastollisesti totta, mutta halusin nostaa tämän mielipiteen ylös, sillä se oli mielestäni mielenkiintoinen ja varteenotettava.

Yksi vastaaja muistutti, että varsinkin nuorista koostuvassa kuorossa voi käydä niin, *että kun kaveriporukasta yksi lopettaa, niin muut kaveriporukan jäsenet saattavat lopettaa* sen takia. Tämä tukee hyvin vastauksissa nousutta teemaa, että *kuoron yhteishenki on yksi tärkeimmistä asioista kuorossa*. Jos kuorosta lopettaa omat lähimmät kaverit ja kuorossa ei ole muita joiden seuraan hakeutua, niin oman lopettamisen kynnyks laskee.

Yhtenä hieman toistuvana pointtina nousi esiin myös *kuoronjohtajan liian suuret tavoitteet*. Kuoroharrastuksen haluttiin pysyvän vain harrastuksena eikä tutkintoon johtavana koulutuksena. Kuoronjohtajan asettamat tavoitteet tuntuivat vastaajista liian korkealta omaan tai kuoron ikään tai taitotasoon verraten. Tämä seikka liittyy siis vahvasti siihen, ettei omalta paikakunnalta löydy itselle sopivaa kuoroa. Kuoroharrastajat eivät sovi yhteen muottiin, aivan kuin eivät kuorot tai kuoronjohtajatkaan, niin olisi tärkeää löytää keino, jossa kuorolaiset löytäisivät yhteen haluamanlaisensa kuoron kanssa.

## 6 IDEOITA NAISKUOROTOIMINNAN KEHITTÄMISELLE

Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää syitä kuoroharrastuksen jättämiselle sekä tuottaa kehitysideoita, jotta voitaisiin innostaa tyttöjä ja nuoria naisia jatkamaan kuoroharrastusta ja kyselyssä nousseita syitä voitaisiin ehkäistä. Seuraavaksi luettelen ehdotuksia, jotka ideoin. Ehdotukset perustuvat kyselyn vastauksiin. Ideoinnit perustuvat monelta osin kokemuksiini (olen opinnäytetyötä tehdessä töissä jäsenyhdistyksessä, jonka toimintaan liittyy samoja ongelmia ja joita tällä hetkellä työssäni ratkon), mutta osa ideoista uusia, enkä tiedä onko niille muilta tahoilta kokemuksia ja siihen perustuvaa tietoa. Ehdotukset on suunnattu suurelta osin Suomen Naiskuoroliitolle ja sen jäsenyhdistyksille ja niiden hallituksille ja laulajille sekä Sulasolille, mutta tietoja voi soveltaa myös muutkin liitot ja yhdistykset.

Kyselyssä kävi ilmi, että suurimmat syyt kuoroharrastuksen pois jättämiselle olivat kuoron karsiminen pois ajan ja voimavarojen säästäminen muille harrastuksille sekä yleinen ajan riittämättömyys. Kuoroharrastus ei siis oletettavasti anna harrastajalle niin paljoa, jotta se ylenisi ensisijaiseksi harrastukseksi. Totta kai 15 – 25 -vuotiaan elämässä tapahtuu paljon muutoksia, jotka saattavat rajoittaa ajan käyttöä harrastuksia varten. Eniten va-

lintoja sai kuitenkin vaihtoehto, jossa vastaajat kertoivat kuoroharrastuksen jäävän pois muiden harrastusten sijaan.

## 6.1 Kuorojen näkyvyyteen liittyviä ehdotuksia

Kyselyn vastauksista selvisi, että erityisesti uudelle paikkakunnalle muuttaessa tietoa potentiaalisista kuoroista on vaikea löytää. Jos kuorosta löytää maininnan, niin se ei aina kerro tietoa hakevalle tarvittavia tietoja, esimerkiksi kuoron ikähaarukkaa tai ohjelmistoa ja tyyliä. Kynnystä ottaa yhteyttä uuteen kuoroon madaltaisi varmasti, jos tieto kuoroista olisi helposti löydettävissä ja tietoa olisi tarpeeksi. Voisiko kuorojen tietoja siis kerätä yhteen paikkaan, jota mainostamalla kaikki uutta kuoroa etsivät voisivat löytää mahdollisimman paljon tietoa useista eri lähteistä etsimällä?

Esimerkiksi Naiskuoroliiton kotisivuilla voisi koota hakukoneen tai listan kuoroista, jotka on jäsennelty eri määritelmien mukaan. Nyt Suomen Naiskuoroliiton sivuilta löytyy lista liiton jäsenkuoroista, mutta ne on listattu vain aakkosjärjestyksen mukaan. Harva kuoroa etsivä kuitenkin etsii kuoroa vokaalien tai konsonanttien perusteella. Uskoisin, että paikkakunta on kuoron nimeä tärkeämpi tekijä uutta kuoroa hakevalle. Vastausten perusteella tärkeitä tietoja uutta kuoroa hakevalle on myös kuorolaisten ikä, koko sekä kuoron tyyli. Nyt listattuna on kuoron nimen ja paikkakunnan lisäksi kuoron perustamisvuosi, jolla ei yleensä ole suurta merkitystä kuoroon liittymisen kannalta. Sulasolin (Suomen Laulajain ja Soittajain liitto ry) sivuilta löytyy myös lista jäsenkuoroista. Sivuille ei kuitenkaan ole kaikkia liiton jäsenkuoroja, ja listauksesta ei löydy edes mainintaa onko kuoro mies-, nais-, seka- tai nuorisokuoro tai lauluryhmä. Tieto poisjättäminen vaikeuttaa potentiaalisen laulajan työtä etsiä tietoa kuorosta ja sen etsiminen on helppo jättää sikseen. Näin menetetään potentiaalisia laulajia (Suomalaisia kuoroja ja yhtyeitä n.d).

Listattuna Naiskuoroliiton sivuilta löytyy myös maininta, että kuorolla ei ole tai on Facebook -sivut. Listauksesta ei kuitenkaan ole suoraa linkkiä kyseiselle Facebook -sivulle. Tärkeää olisi, että listauksesta löytyisi linkit suoraan kuoron Facebook -sivulle. Tällöin tiedon etsijä pääsisi yhdellä klikkauksella tarvitsemansa tiedon luo. Nyt työ pitää tehdä itse, joten on suuri riski, että se jää tekemättä. Googlen hakukone ei myöskään tiedä, että jotakin sivua on olemassa, esimerkiksi jonkin kuoron kotisivuja/Facebook -sivuja), jos niitä ei ole linkitetty millekään muulle sivulle. Hakukone käyttää tietoa etsiessään hyväkseen linkkejä, joita muut sivut ovat sivuilleen pistäneet. Siksi kuoron näkyvyyttä helpottaisi, jos niiden sivut olisi linkitettyinä juuri esimerkiksi Naiskuoroliiton sivuille.

Vastuu kuoron näkyvyydestä on myös kuorolla itsellään. Monilla kuoroilla on kotisivuja, mutta kaikilla ei ole mahdollisuuksia sellaisen perustamiseen. Facebook -sivut toimivat kuitenkin kotisivujen tapaan, sivuille vierailijan ei tarvitse olla liittyneenä Facebookiin, vaan hän näkee kaiken tiedon ilman kyseisen sosiaalisen median kanavan jäsenyyttä. Uskon, että kuorolaisilla ja kuoron hallituksella on suurempi mahdollisuus Facebook-sivun perustamiseen. Facebook -sivuilla on myös kuoron näkyvyyttä hel-

pottavia ominaisuuksia. Sivuja voi helposti jakaa sosiaalisessa mediassa ja esimerkiksi kuorokonserteista voi luoda tapahtumia, joita voi jakaa potentiaaliselle yleisölle. Se on siis ilmaista ja vaivatonta mainosta ja mainontaa käy kätevästi esimerkiksi omalla puhelimella.

Facebook -sivun ylläpitämistä ja sen kaiken potentiaalinen saamista voisi helpottaa, jos esimerkiksi Suomen Naiskuoroliitto neuvoisi kuoroja hyvään somenäkyvyyteen. Ohjeissa voisi olla esimerkiksi kuinka saada sivuille tykkäyksiä, kuinka usein sivuja kannattaa päivittää ja mitkä tiedot vähintään pitää sivuilta löytyä. Näkyvyyttä ja tiedon löytämistä saattaa vaikeuttaa myös huonosti rakennetut kotisivut. Kotisivuilla tai muissa kanavissa jaetun tiedon täytyy olla helposti löydettävää. Tiedon helppo saavutettavuus on tärkeää tiedon jakamiselle. Kotisivut eivät ole hyvin rakennettu, jos jokin tärkeä tieto löytyy vasta monien klikkauksien päästä. Tiedot perustuvat omiin kokemuksiini.

Suomessa on myös kuoroja, jotka eivät kuulu minkään liiton alle. Liitto voisi parantaa houkuttelevuutta jos sen sivuilla olisi selkeästi listattuna mitä hyötyjä on siitä, että kuoro järjestäytyy ja liittyy liittoon. Jotkin asiat voivat olla jo jäsenenä olevalle kuorolle itsestään selviä, mutta uusi ei välttämättä tuota tietoa tiedä. Mitä kaikkea Naiskuoroliitto tarkasti tarjoaa jäsenenä olevalle kuorolle? Esimerkkeinä liiton tarjoamat koulutukset, nuottikauppa, jäsenkuorojen levyjen myynti yms. Liitto tarjoaa jo nyt mainontaa kuorolle (jäsenkuorojen listaus), joten sen kehittäminen toisi varmasti houkuttelevuutta. Liiton jäseneksi liittymistä helpottaisi myös, jos sivuilta löytyisi helposti ohjeet jäseneksi hakemiselle.

Näkyvyyttä ja tiedon löytämistä saattaa vaikeuttaa myös huonosti rakennetut kotisivut. Kotisivuilla tai muissa kanavissa jaetun tiedon täytyy olla helposti löydettävää. Tiedon helppo saavutettavuus on tärkeää tiedon jakamiselle. Kotisivut eivät ole hyvin rakennettu, jos jokin tärkeä tieto löytyy vasta monien klikkauksien päästä.

Vaihtoehtona voisi myös pohtia yhteydenpitoa suoraan kuorolaulajille. Nyt yhteydenpito tapahtuu usein kuoron hallituksen kautta. Ilmaisia uutiskirjesovelluksia käyttämällä viestintää voisi laajentaa kaikille halukkaille, sillä uutiskirjeen voisi tilata tai olla tilaamatta kuka vain haluaa. Näin tieto ei varmasti jää vain yhdistyksen hallitukselle. Varsinkin uusille kuorolaisille tiedon saaminen liitosta on vaarassa jäädä vajaaksi ja tieto liiton tuotamasta toiminnasta ei välttämättä kiiri kuorolaiselle asti.

Tiedon jakamisen informatiivisuutta on myös syytä tarkastella. Jos liitolla on jo jokin vakiintunut toiminta, Suomen Naiskuoroliiton toiminnasta esimerkkinä Joutsenon leiri, voi siitä tiedottaminen ja mainostaminen jäädä vajaaksi siksi, että mainostaja olettaa suuren yleisön jo tietävän tapahtumasta ja sen luonteesta. Siksi mainoksessa ei välttämättä tajuta kertoa tärkeitä tietoja, joita ensi kertaa tapahtumasta kuuleva tarvitsee ymmärtääkseen mistä asiassa on kyse. Siksi tietoa kannattaa aina jakaa sillä periaatteella, että sitä kertoisi ensimmäistä kertaa ja kukaan lukija ei tiedä siitä mitään. Näin varmistetaan se, että tietoa on tarpeeksi ja parhaimmassa tapauksessa näin tavoitetaan kokonaan uusia kohderyhmiä.

## 6.2 Yhteistyön merkitys

Tähän opinnäytetyön tekemiseen innoittavan tutkimuksen mukaan 15-vuotiaana tytöt usein lopettavat kuoroharrastuksen. Voisiko 15 ikävuotta olla se ikä, kun lapsi- tai nuorisokuoroharrastus tuntuu siltä, että ryhmässä on liikaa eri-ikäisiä laulajia. 15 -vuotias ja 8 -vuotias laulaja ovat elämässään aivan eri vaiheissa, joten voin ymmärtää, miksi 15 -vuotias voi kokea olonsa vanhaksi alakouluikäisten laulajien keskellä.

76,5 prosenttia kyselyyn vastaajista olisi halunnut tai haluaa jatkaa kuorossa laulamista sen jälkeen, kun oli tai on liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon. Vastauksissa kuitenkin nousi jonkin verran esille se, ettei sopivaa kuoroa jatkaa kuoroharrastusta ole löytynyt. Osalla vastaajista kuitenkin oli tiedossa saman kuoroyhteisön kuoro, jossa pystyi jatkamaan aikuisiällä. Monilla lapsikuoroilla ei kuitenkaan ole aikuisosastoa. Harvoilla aikuisten kuoroilla ei tietääkseni ole omaa kuoroa lapsille saman yhdistyksen sisällä.

Voisiko naiskuoroja siis kannustamaan tekemään yhteistyötä paikallisten lapsikuorojen kanssa? Näin lapsi- ja nuorisokuorolaisille muodostuisi yhteys aikuisten kuoroon, johon voisi liittyä lapsi- ja nuorisokuorouran jälkeen. Yhteistyö voisi myös murtaa mahdollisia ennakkoluuloja, joita naiskuorolauluun tai toimintaan saattaa liittyä. Yhteistyö voi myös auttaa yksittäistä laulajaa kuoron löytämisessä sekä vastaanottavaa aikuiskuoroa laulajien löytämisessä.

Yhteistyö myös muidenkin kulttuuriyhdistysten kanssa voi olla hedelmällistä. Esimerkiksi paikallisten teatteriryhmien kanssa voi syntyä aivan uudenlaista yhteistyötä. Kuoron näkökulma esiintymiseen voi saada vaikutteita teatterista ja teatteri oppii yhteistyön kautta käyttämään laulettua musiikkia hyväksi tuotannoissaan. Ja millainen elämys tästä yhteistyöstä syntyy yleisölle! Sanomattakin lienee selvää tämän yhteistyön mukana tuoma näkyvyys. Kulttuuriyhdistyksiin ei tarvitse yhteistyötä rajoittaa, vain taivas ja mielikuvitus ovat rajana. Mukavuusalueelta poistuminen voi tuottaa jotain uutta. Kunnallisella tasolla näkyvyyden lisääminen on varmasti toimittavaa, joten voisiko yhteistyö olla jotain suoraan kunnalle?

Liittotasolla yhteistyötä voisi yrittää laajentaa oppilaitosyhteistyöksi. Liitto voisi tarjota väylän musiikin ja yleisesti kulttuurin alan opiskelijoille tehdä opiskelijaprojekteja tai lopputöitä liiton jäsenkuorojen kanssa. Yhteistyö voi olla esimerkiksi kuoronjohtoon, musiikin sovitukseen ja esitykseen liittyvää tai jopa monialaisen performanssin suunnittelemista, konserttikokonaisuuden suunnittelua ja toteutusta, musiikki- tai mainosvideon tekemistä kuorolle tai mainonnan strategian suunnittelua. Yhteistyön ei tarvitse siis olla mitään perinteiseen kuorohenkeen liittyvää. Yhteistyön tekeminen voi lisätä tietoisuutta naiskuorolaulun monista ulottuvuuksista ja pyyhkiä pölyjä ennako-oletuksista naiskuorolaulua kohtaan. Oppilaitosyhteistyöllä voisi myös tavoitella potentiaalisia tulevaisuuden kuoronjohtajia ja viedä sanaa oppilaitoksille naiskuorolaulun mahtavuudesta.

### 6.3 Imago ja ennakko-oletukset

Naiskuorolaulusta saattaa monella olla tietynlaisia ennakkoluuloja. Joensuu Naiskuoron taiteellinen johtaja Helena Hulmi kertoo Ylen artikkelissa, että naiskuorolaulu on koko ajan nousemassa pois mieskuorolaulun varjosta. Naiskuorolaulu on kovassa nosteessa, ja se näkyy muun muassa liiton jäsenkuorojen määrässä. Hulmi epäilee, että kuva naiskuorolaulajista saattaa jollain olla edelleen joukko kimittäviä naisia. Naiskuoroihanne on kuitenkin muuttunut paljon ja kimittävistä naisista ei voi enää puhua. (Laukkanen 2016.)

Naiskuoroliitto voisikin tehdä työtä tuon imagon kiillottamiseksi. Naiskuorolaulusta voisi yrittää antaa trendikkään harrastuksen kuvan myös ulkopuolisille eli ei-harrastajille ja harrastuksen sopivan kaikille mihinkään ominaisuuteen katsomatta. Kuorolaulumusiikki naisilla voi olla tyyllillisesti laidasta laitaa ja tyylejä löytyy monenlaisia.

Tutkimuksessani erityisesti avovastauksissa nousi ilmi, että vastaajat toivovat kuorolta monipuolista ohjelmistoa. Monipuolisen ohjelmiston puuttuminen oli saattanut estää sopivan kuoron löytämistä lapsi- ja nuorisokuorouran jälkeen. Voisiko kyse kuitenkin olla siitä, että tieto monipuolisen ohjelmiston kuorosta ei vain ole nuoria laulajia tavoittanut? Onko niin, että monipuolista ohjelmistoa laulavia kuoroja olisi tarjolla, mutta laulaja ei niitä löydä? Vai onko kuitenkin niin, että monipuolista ohjelmistoa laulavia kuoroja on harvassa? Oli tilanne kumpi hyvänsä, niin liitto voisi tehdä asian eteen työtä. Liitto voi kannustaa kuoroja laulaamaan monipuolista musiikkia ja tähän voi olla apuna monipuolisten nuottivihkojen tai listojen julkaiseminen kuoronjohtajan avuksi ohjelmiston suunnittelua varten.

Ennakkoluulojen purkamisen avuksi voisi myös toimia osan toiminnan muuttamisesta kaikille avoimeksi. Esimerkiksi liitto voisi kutsua juhliinsa kuoroja, lauluhytteitä tai yksityishenkilöistä, jotka eivät ole vielä liiton jäseniä. Koulutuksista voisi tehdä avoimia kaikille osallistua. Tällaisissa tilaisuuksissa olisi mahdollisuus markkinoida Naiskuoroliittoa hyvänä kattojärjestönä kaikille Suomen laulaville naisille ja samalla verkostoitua ja levittää vaikuttavuusaluetta laajemmalle.

### 6.4 Hiljaisen tiedon jakaminen

Suomen Naiskuoroliitolla on pitkä ja rikas historia ja sen hyväksi työskentelee suuri joukko ammattitaitoista väkeä. Tietoa liitolla on varmasti valtavasti. Tietoa voi hyvinkin olla niin paljon, että osa tiedoista on muuttunut niin sanotuksi hiljaiseksi tiedoksi. Hiljainen tieto- käsitteen keksijä amerikkalainen Michael Polanyi “kiteytti hiljaisen tiedon olemuksen sanomalla, että tiedämme enemmän kuin pystymme kertomaan - - Ihmisillä on siis paljon tietoisuutta, jota he eivät osaa ilmaista, mutta joka näkyy heidän toiminnassaan erilaisina tapoina, rutiineina, käytäntöinä ja tuntemuksina.” (Hiljainen tieto n.d.)

Hiljaisen tiedon jakaminen jäsenkuorojen hyväksi voi siis olla yksi mahdollisuus kasvattaa entisestään naiskuoron nostetta ja imagoa. Mikä tieto

osaajilla on muuttunut niin itsestäänselväksi, että se jää usein sanomatta? Tieto voi liittyä esimerkiksi niin kuoron johtamiseen, ryhmähengen ylläpitämiseen, hyvään yhdistystoimintaan kuin näkyvyyden lisäämiseen paikakakunnalla, uusien kuorolaisten rekrytoimiseen tai uuden kuoron perustamiseen.

Tässä opinnäytetyössä voi esimerkiksi olla tietoa ja kehitysehdotuksia asioista, jotka ovat joillekin jo itsestäänselvyyksiä. Se, että minä opinnäytetyötä tekevänä naiskuorolaulajana en ole tiennyt niistä voi osaltaan osoittaa tiedon muuttuneen jo hiljaiseksi.

## 7 POHDINTA

Tässä luvussa pohdin opinnäytetyöprosessiani, tutkimuksen onnistumista ja sen vastaamista tutkimusongelmiin. Kerron myös pohdintaani tutkimuksen luotettavuudesta sekä siitä, mitä tekisin toisin. Lopuksi kerron tutkimustulosten soveltamismahdollisuudesta ja pohdintaa siitä miten tämä opinnäytetyöprosessi hyödytti osaamiseni karttumista ohjaustoiminnan artonomina ja miten se hyödytti ohjaustoiminnan ammattialaa.

Onnistuin mielestäni tutkimustehtävässä hyvin. Tutkimus oli hyvin suunniteltu ja olin tutustunut eri teorioihin, joiden perusteella suunnittelin ja toteutin tutkimusta. Kysely oli tärkein osa tätä tutkimusta. Kysely suunniteltiin huolella ja sitä testattiin ennen sen julkaisemisesta. Kyselyn jakaminen suunniteltiin hyvin ja sen ansiosta vastauksia tuli paljon odotettua enemmän. Kyselystä sain vastauksia joita pystyin analysoimaan ja jotka toivat minulle vastauksia tutkimuskysymyksiini liittyen.

Kysymysten asettelukin onnistui pääsääntöisesti hyvin. Kysymysten määrä oli mielestäni hyvä, tarpeeksi pitkä haluttujen vastausten saamiseksi, mutta samalla sopivan lyhyt, jottei kyselyn pituus karkoittanut potentiaalisia vastaajia. Monivalintakysymyksissä oli hyvin vaihtoehtoja. Kysymyksessä kahdeksan eli *mitkä syyt estävät/estivät kuoroharrastuksen jatkamista sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon* olisi ensimmäinen vastausvaihtoehto pitänyt olla muodossa *pystyn jatkamaan laulamista* kuin *haluan jatkaa laulamista*. Siinä kohtaa oman kysymysasetteluni takia ei vastaajien vastaus vastannut kysymykseen, johon oikeasti halusin vastausta.

Kysymyksissä oli myös paljon muu - vaihtoehtoja. Vastauksia läpikäydessäni huomasin muu - vastaukset ongelmallisiksi käsitellä, sillä vastauksia tuli niin paljon enemmän kuin osasin odottaa. Muu - vastauksista tuli paljon lisää työtä, sillä ne piti yksitellen etsiä aineiston seasta ja kirjata ylös. Jatkossa en todennäköisesti käytä muu - vastausvaihtoehtoja yhtä usein kuin tässä tutkimuksessa.

Jatkossa muuttaisin toimintatapaani kysymyksissä, jonka vastausvaihtoehtoista sai valita monta vaihtoehtoa. Vastaajat saivat valita kahdessa kysymyksessä niin monta vaihtoehtoa kuin halusivat. Tästä johtuen jotkut valitsivat kaikki ja jotkut vain pari. Siksi valintojen määrässä ei ollut paljon



vaihtelevuutta toisiinsa nähden. Jatkossa määrittelin vastausvaihtoehtojen valinnoille maksimimäärän.

Koen tekemäni kyselytutkimuksen olleen myös luotettava. Kyselyssä ei ollut validiusongelmaa eikä reliabeliusongelmaa. Kyselyssä ei tehty uusinta- tai rinnakkaismittausta, mutta avovastauksissa annettini mahdollisuus vahvistaa tai kyseenalaistaa strukturoitujen kysymysten vastauksia. Kyseessä oli kvantitatiivinen tutkimus ja tarkoituksena oli tarkastella kuinka suuri osa vastaajista valitsee minkäkin vaihtoehdon. Vastaukset siis vastasivat siihen mihin pitikin. Vastaukset eivät perustuneet sattumaan, sillä vaihtoehdot oli määritelty etukäteen. Tutkimuksen luotettavuutta ei heikentäneet tutkijan vastauksiin vaikuttaminen tai vastaajan soveltumattomuus vastata, sillä vastaajat saivat halutessaan vastata tutkimukseen ja tehdä sen omalla ajallaan ja omasta tahdostaan etänä, ilman tutkijan läsnäoloa. Vastauksia varten ei myöskään voinut etsiä tietoa, sillä vastaukset perustuivat vastaajan kokemuksiin. Vastauksia tuli yli 100, joten otanta oli laaja. Siksi vastauksista pystyi vetämään luotettavia johtopäätöksiä tähän tutkimukseen liittyen.

Tekemääni tutkimusta ja sen vastauksia voi soveltaa käytäntöön. Tutkimus antoi joistain asioista suoria vastauksia ja tietoa, joita voi soveltaa suoraan käytäntöön. Tutkimus antoi myös vastauksia, josta voi päätellä itse millä tavalla niitä soveltaa ja ratkaisee ilmeneen ongelman tai oivalluksen. Tutkimuksen vastauksista hyötyy pääasiassa Suomen Naiskuoroliitto, mutta sen tuomista kehitysehdotuksista voi hyötyä mikä tahansa taho, jonka toiminta on yhdistysmuotoista tai sen toiminnassa on piirteitä siitä.

Ohjaustoiminnan ydin on hyvinvoinnin edistäminen kulttuuri- ja taidelähtöisin keinoin. Erityisesti terapeutisessa ohjaustoiminnassa tärkeää hyvinvointia luovassa prosessissa on siis enemmänkin itse työskentely kuin sen lopputulos. Pedagogisen ohjaustoiminnan tuotoksena voi kuitenkin hyvin olla jokin valmis tuote. Prosessin hyvinvointivaikutuksia lopputulos ei silti voi poistaa ja sen tuomille vaikutuksille voi olla monia syitä ja jokaiselle syyt ovat varmasti vielä yksilölliset. Ohjaustoiminnasta puhuttaessa saatetaan nähdä kulttuuri- ja taidelähtöisinä keinoina vain erilaisia kädentaitoja, mutta yhtäläillä musiikki ja laulaminen sopivat menetelmäksi hyvinvoinnin edistämiseen.

Kuoroharrastuksessa ei yleensä tietoisesti ajatella sen prosessin tuomia hyvinvointivaikutuksia. Toisin kuin terapeutisessa ohjaustoiminnassa, kuorolauluharrastuksessa saattaa olla määritelty selkeä tavoite, esimerkiksi konsertti, jota kohti työskennellään tietyllä aikavälillä. Tämä on siis mielestäni suurin ero ohjaustoiminnan terapeutiseen puoleen. Pedagogiselle kentälle tavoitteellinen kuoroharrastus sopiikin siis hyvin.

Ohjaustoiminnan artenomi toimii kentällään usein sosiokulttuurisena innostajana. Kuoroharrastuksessa selkeästi kuoronjohtaja on tässä samassa asemassa. Innostajana ohjaajalla tai kuoronjohtajalla on tärkeä tehtävä ryhmän ryhmäytymisessä, yhteenkuuluvuuden tunteen sekä hyvän ryhmähengen luomisessa. Opinnäytetyötäni varten tekemän kyselyn vastauksista nousi myös esiin ammattitaitoisen kuoronjohtajan rooli. Tärkeinä ominai-

suuksina halutulle kuorolle pidettiin kannustavaa ilmapiiriä ja ryhmäytymistä, jonka luomiseen jämakällä, mutta rennolla ohjaajalla on tärkeä rooli. Sosiokulttuurisesta innostajasta poiketen kuoronjohtajan tehtävänä on enemmän opettaa ja tehdä valintoja ryhmän puolesta tavoitteiden saavuttamista varten, mutta hyvä kuoronjohtaja osaa tehdä sen tahdikkaasti ja niin, ettei ketään syrjitä tai jätetä ryhmän ulkopuolelle.

Kuoromaailmassa sekä ohjaustoiminnan artonomin työskentelykentältä löytyy siis paljon yhteneväisyyksiä. Tutkimuksestani huomasin kuinka tärkeä rooli pätevällä ohjaajalla tai kuoronjohtajalla on, sillä hänen ammattitaitonsa heijastuu koko ryhmään sen ryhmäytymisestä lähtien. Hyvässä kuoronjohtajassa ja hyvässä ohjaajassa on paljon yhteistä, joten hyvä ohjaaja on paljon niitä asioita, joita vastaajat toivat vastauksissaan ilmi, esimerkiksi kannustava, ammattitaitoinen, ryhmän taitotason huomioon otta-va sekä ystävällinen mutta jämpti.

## LÄHTEET

- CV n.d. Philomela. Viitattu 1.10.2016.  
<http://www.philomela.fi/philomela/cv/>
- Etusivu n.d. Naiskuoro Timotei. Viitattu 1.10.2016.  
<https://sites.google.com/site/naiskuorotimotei/>
- Hanifi, R. 2009. Musiikin aktiiviset harrastajat. Teoksessa Liikkanen, M. (toim.) Suomalainen vapaa-aika. Helsinki: Helsinki University Press, 225 - 49.
- Hapuoja, K., Heikkilä, h., Jauhiainen, T., Mikkelsen, T. & Paalanen, S. 2006. Sininen Viirimme, Suomen Naiskuoroliitto 60 vuotta. Painaja Kopi-jyvä.
- Hiljainen tieto n.d. Jyväskylän Yliopisto. Viitattu 30.10.2016.  
<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/hiljainen-tieto>
- Korpela, T. 24.4.2016. Vastaanottaja Vivi Virtanen [Facebook - yksityisviestikeskustelu]. Viitattu 25.4.2016.
- Kurki, L. 2008. Innostava matkailu - Sosiokulttuurinen innostaminen ja vapaa-aika. Tampere: Finn Lectura.
- Kvantitatiivisen analyysin perusteet n.d. Virtuaaliammattikorkeakoulu. Viitattu 6.11.2016  
<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289328583/1194289824724.html>
- Laukkanen, S. 2016. Naiskuorolaulu elää väkevää nousun aikaa - "Miksi aina kaiken pitää olla viihdettä?" Yle uutiset. Julkaistu 29.10.2016.  
<http://yle.fi/uutiset/3-9255117>
- Pajamo, R. 2015. Laulun tenhoisa taika - Suomen kuorolaulun historia. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Puukka, P. 2014. Kuorolaulu pidentää ikää ja parantaa elämän laatua - laulamisen terveysvaikutuksia tutkitaan ja testataan. Yle uutiset. Julkaistu 12.5.2014. Viitattu 25.6.2016  
[http://yle.fi/uutiset/kuorolaulu\\_pidentaa\\_ikaa\\_ja\\_parantaa\\_elaman\\_laatua\\_-\\_laulamisen\\_terveysvaikutuksia\\_tutkitaan\\_ja\\_testataan/7229532](http://yle.fi/uutiset/kuorolaulu_pidentaa_ikaa_ja_parantaa_elaman_laatua_-_laulamisen_terveysvaikutuksia_tutkitaan_ja_testataan/7229532)
- Sosiokulttuurinen innostaminen 2000. Kansalaisyhteiskunta. Viitattu 15.10.2016.  
[http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/osallistuminen\\_ja\\_vaikuttaminen/sosiokulttuurinen\\_innostaminen](http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/osallistuminen_ja_vaikuttaminen/sosiokulttuurinen_innostaminen)
- Suomalaisia kuoroja ja yhtyeitä n.d. Suomen Laulajain ja Soittajain liitto ry. Viitattu 28.10.2016. <http://www.sulasol.fi/kuorotietoa/kuorot/>

Suomen Naiskuroliitto ry. n.d. Viitattu 4.5.2016. <http://snkl.sulasol.fi/>

Säännöt 2015. Suomen Naiskuroliitto ry. Viitattu 18.10.2016. <http://snkl.sulasol.fi/saannot/suomen-naiskuroliiton-saannot/>

Tiedote 2016. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Naislaulajat. Tiedote 20.2.2016. Viitattu 1.10.2016. <http://www.kyn.fi/medialle/>

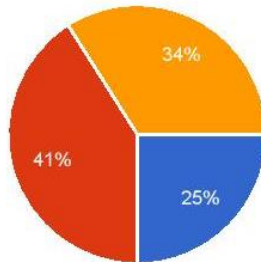
KYSELYN VASTAUKSET

# 102 vastausta

1111

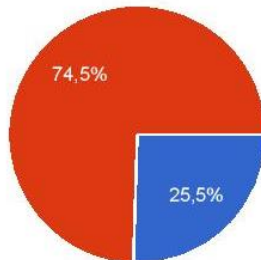
## Tiivistelmä

### Ikäni



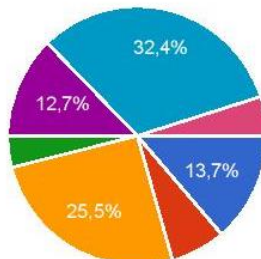
15-17	25	24.5 %
18-21	41	40.2 %
22-25	34	33.3 %

### Jos olen alle 18-vuotias, olen pyytänyt luvan vanhemmiltani kyselyyn vastaamiseen



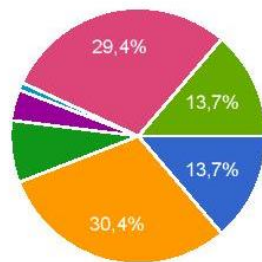
Kyllä, olen saanut luvan vanhemmiltani	26	25.5 %
Olen 18-vuotias tai vanhempi	76	74.5 %

### Millaisessa kuorossa laulan nyt?



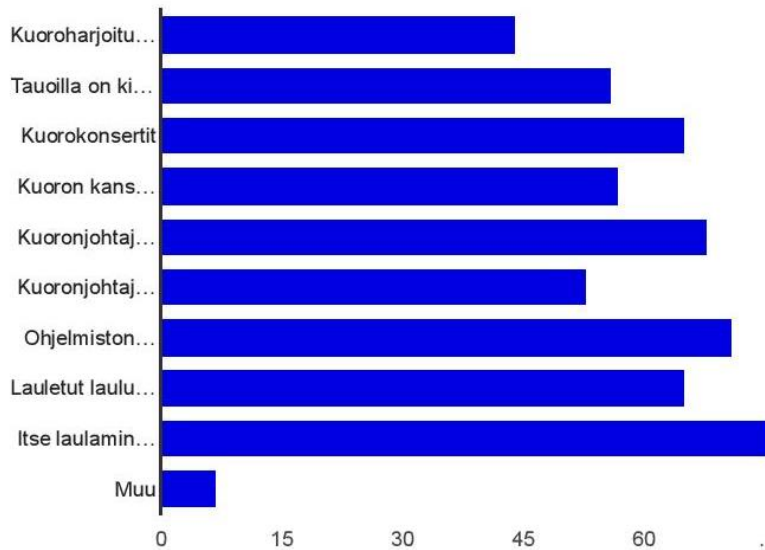
Lapsi- ja/tai nuorisokuorossa (suurin osa laulajista alle 18-vuotiaita tyttöjä ja poikia)	<b>14</b>	13.7 %
Tyttökuorossa (suurin osa laulajista on alle 18-vuotiaita)	<b>7</b>	6.9 %
Sekakuorossa (suurin osa laulajista on yli 18-vuotiaita)	<b>26</b>	25.5 %
Naiskuorossa (suurin osa laulajista on yli 18-vuotiaita)	<b>4</b>	3.9 %
Kouluni kuorossa	<b>13</b>	12.7 %
En laula tällä hetkellä missään kuorossa	<b>33</b>	32.4 %
Muu	<b>5</b>	4.9 %

**Innostuin kuorolaulamisesta, sillä...**



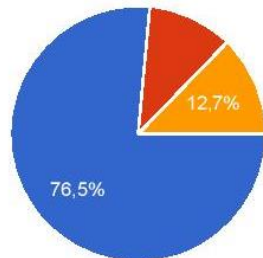
Tutustuin kuoroharrastukseen kaverini kautta	<b>14</b>	13.7 %
Näin kuoroaiheisen ohjelman televisiosta (esimerkiksi Kuorosota, Suomen paras kuoro)	<b>0</b>	0 %
Pidän laulamisesta ja halusin siitä harrastuksen	<b>31</b>	30.4 %
Kuoroon etsittiin laulajia ilmoituksella ja innostuin ajatuksesta laulaa kuorossa	<b>8</b>	7.8 %
Näin kuoron esiintyvän ja halusin mukaan	<b>4</b>	3.9 %
Musiikkiopisto tarjosi kuoroa vaihtoehdoksi orkesterin sijaan	<b>1</b>	1 %
Koulussani sai liittyä koulun kuoroon	<b>30</b>	29.4 %
Muu	<b>14</b>	13.7 %

**Kuoroharrastuksessa minulle tärkeitä asioita ovat...? (voit valita useita vaihtoehtoja)**



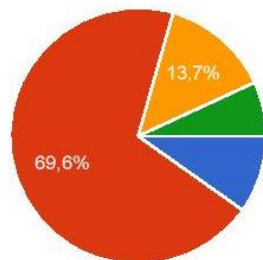
Ohjelmiston vaikeustaso on sopiva	71	69.6 %
Lauletut laulut ovat tyyliltään miellyttäviä	65	63.7 %
Itse laulaminen on tärkeää	76	74.5 %
Muu	7	6.9 %

**Haluanko/halusinko jatkaa laulamista kuorossa sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon?**



Kyllä	78	76.5 %
En	11	10.8 %
En tiedä	13	12.7 %

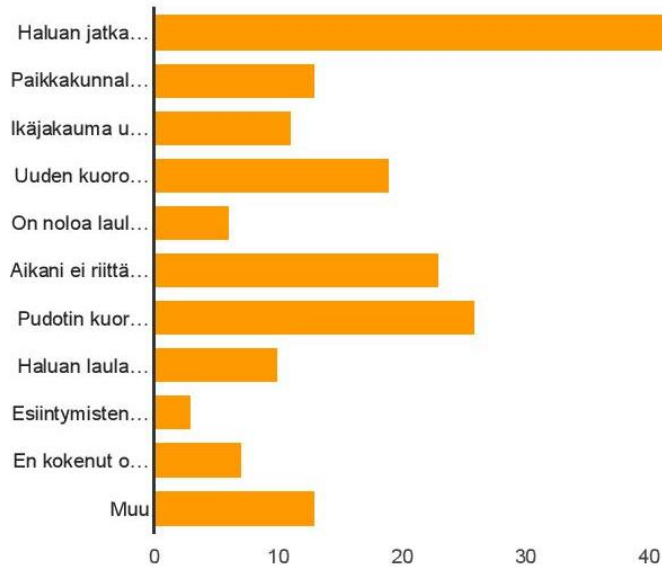
**Haluaisin jatkossa laulaa mieluiten...**



Naiskuorossa	10	9.8 %
Sekakuorossa	71	69.6 %

En halua jatkaa kuorossa laulamista	<b>14</b>	13.7 %
Muu	<b>7</b>	6.9 %

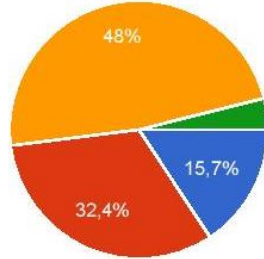
**Mitkä syyt estävät/estivät kuoroharrastuksen jatkamista sen jälkeen, kun olen/olin liian vanha lapsi- tai nuorisokuoroon? (voit valita useita vaihtoehtoja)**



Haluan jatkaa kuorossa laulamista	<b>47</b>	46.1 %
Paikkakunnallani ei ole kuoroa, jossa voisin jatkaa lapsi- tai nuorisokuoron jälkeen	<b>13</b>	12.7 %
Ikäjakauma uudessa kuorossa ei ole sopiva (esim. kuorolaiset ovat kaikki minua paljon vanhempia)	<b>11</b>	10.8 %
Uuden kuoron ohjelmisto ei ole mieleinen	<b>19</b>	18.6 %
On noloa laulaa kuorossa	<b>6</b>	5.9 %
Aikani ei riittä harrastuksiin	<b>23</b>	22.5 %
Pudotin kuoron pois harrastuksistani, sillä aikani ja voimavarani ei riitä moneen harrastukseen	<b>26</b>	25.5 %
Haluan laulaa mielummin yksin tai bändissä	<b>10</b>	9.8 %
Esiintymisten jännittäminen oli minulle liikaa	<b>3</b>	2.9 %
En kokenut olevani enää tarpeeksi taitava laulamaan kuorossa	<b>7</b>	6.9 %
Muu	<b>13</b>	12.7 %

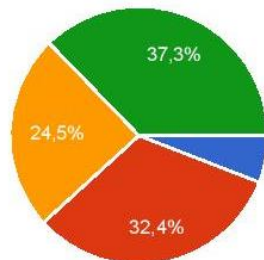


**Kaipaanko jonkinlaista uutta kuoromuotoa lapsi- ja nuorisokuoron ja aikuisille tarkoitetun nais- tai sekakuoron välille?**



Kyllä	16	15.7 %
En	33	32.4 %
En osaa sanoa	49	48 %
Muu	4	3.9 %

**Onko tärkeää, että kuoro jossa laulan on järjestäytynyt jonkin liiton (esimerkiksi Suomen Naiskuoroliiton) alle?**



Kyllä	6	5.9 %
Ei	33	32.4 %
En osaa sanoa	25	24.5 %
Ei väliä	38	37.3 %

**Millainen olisi ihanteellisin kuoro, jossa haluaisin laulaa?**

korkean tason kuoro

Kuorossa on motivoitunutta ja sitoutunutta porukkaa ja hyvä henki. Musiikkityyleistä minua kiehtovat uudet sovitukset ja populäärimusiikki/etninen musiikki perinteistä kuorolaulua enemmän.

Taitotaso tarpeeksi korkea,kaikenikäisiä ihmisiä nuoria aikuisia ja vanhoja aikuisia. Ei ole pakko olla naiskuoro, seka kuorokin käy.Kuoromatkoja,ehkä kilpailujakin. Haastavaakin aineistoa,jolloin aina joku muu on sua vähän parempi. Hyvä,tiukka kuoronjohtaja,joka vatii

laulajilta täsmällisyyttä ja tasokkuutta, ei haittaa jos hän on vielä mukavakin :)

Sekakuoro, jolla olisi monipuolinen ohjelmisto ja jossa olisi mukava ja sopivan haasteellista laulaa.

Nuorten aikuisten tasokas sekakuoro

Sekakuoro, jossa olisi samanikäisiä laulajia ja sopiva ohjelmisto. Juuri ikävä ohjelmisto on yleensä minusta suurin ongelma.

Monipuolinen ohjelmisto, osaava kuoronjohtaja ja ennenkaikkea hyvä ryhmähenki

Kuoro yhdistelisi sekä vanhaa että uutta musiikkia. Tarkoitan tässä sitä että tehtäisiin tavallaan cover-versio vaikkapa nykyajan pop-kappaleesta ja höystettäisiin sitä klassisella musiikilla. Yhdisteltäisiin siis eri aikakausien musiikkia yhteen kappaleeseen

Saisin laulaa valitsemassani ryhmässä (sopraanossa) ja olisi paljon konserteja.

Nuori naiskuoro, jonka jäsenet ovat hyvin tiukoin kriteerein valittuja (äänen laatu ja puhdas sävelkorva)

Nyt laulan ihanteellisessa kuorossa, koska siellä on monenikäisiä. Tykkään siitä, että kuorossa on 19-60-vuotiaita samassa ja jokaisen ikäisiä paljon eikä vain yksi nuori minun lisäkseni.

Hyvä yhteishenki, kiva ohjelmisto ja sopiva/tarpeeksi haastava taso.

Olisi suht oman ikäisiä laulajia

Kaiken taitoisten sekakuoro

Sellainen, joka tarjoaa sopivasti haastetta, mutta kuoron johtaja ei kuitenkaan valitse liian vaativia kappaleita. Ryhmän ilmapiiri on hyväksyvä, kannustava ja rento. Yhteisiä reissuja ja ajanviettoja on silloin tällöin. Mahdollisuus myös laulaa sooloa.

Toivoisin itseni ikäisiä (n.20-30v) ihmisiä joilla olisi suurinpiirtein samat tavoitteet ja toiveet ohjelmiston, esiintymisten, kehittymisen ym. suhteen.

Jäsenet olisivat mukavia ja motivoituneita, kuoronjohtaja olisi taidokas ja musiikki olisi monipuolista.

Populaarimusiikkia laulava sekakuoro

Tarpeeksi haasteita ja oikeita tavoitteita tulee olla, ilman niitä ei jaksaa harjoitella ja jatkaa harrastusta. Nykyisestä kuorosta niitä löytyy jo monelle tulevalle vuodelle. Ja kuoronjohtajan tulee osata omat hommansa ja olla vaativa.

Monen ikäisiä osallistujia, kuoron johtaja ei liian vakavamielinen

Tasokas, jossa laulajat tietävät mitä tekevät, mutta ilmapiiri silti rento. Viihteellistä musiikkia tekevä ja uusia kokeileva.

Ei olisi hirveitä esiintymisasuja, ja olisi mieluisaa musiikkia (nykyaikaisempaa + kauniita klassikkoja)

Sekakuoro

Tavoitteellinen, laulaminen otetaan vakavasti, hyvä yhteishenki, suhteellisen pienikokoinen, samanhenkisiä ihmisiä, nuorekas, lauletaan myös uutta musiikkia

Sekakuoro, jossa on pääasiassa nuoria aikuisia 20-40v. Musiikki saisi olla vaihtelevaa,

klassista, kevyttä, kansanlauluja, whitacrea!!!, rajattoman biisejä, jotain kirkkomusiikkia (esim cccx) mutta ei perusvirsiä

Suurehko sekakuoro, jossa on vaihdellen vaativaa ja helpompaa ohjelmistoa

Sellainen jossa olisi saman ikäisiä ja kuorossa laulettaisiin kaiken tyylistä lauluja

Ammatillisesti johdettu, lkätovereista koottu sekakuoro, joka esiintyisi säännöllisesti (tekee harjoittelusta mielekkäämpää kun on tavoite). Toiminta olisi pääpiirteiltään vakaumuksetonta, ei esimerkiksi uskonnollista.

gospel-tyyppinen ilman uskonnollista hurmosta

Monipuolinen. Suuria teoksia orkesterin kanssa sekä myös a cappella -teoksia.

Kuoro, jossa yhdisteltäisiin eri taiteenaloja: draama, näty, kehollinen ilmaisu ym. Myös erilaisten laulutyylien yhdistely

Sekakuoro, jossa on paljon eri-iloisia laulajia.

Nuorisokuoro, jossa olisi sekä tyttöjä että poikia

Sekakuoro joka tulee toimeen kaikkien laulajien kanssa

Pidän kuorosta, jossa olen juuri nyt, todella paljon.

Hyvä ryhmähenki, mutta kaikki jäsenet ovat laulutaitoisia ja voi sanoa suoraan kaverille, jos hän laulaa väärin eikä siitä loukkaannuta. Kaikki olisivat myös oikeasti tosissaan mukana ja ottavat kuoron vakavasti. Kuoronjohtajan pitää nähdä myös yksilöt stemmojen ja koko kuoron lisäksi. Hänellä täytyy olla ammattitaitoa ja tilannetajua. Hän on rento ja mukava kuorolaisia kohtaan, mutta osaa pitää kovaa kuria jos se on tarpeen.

Tämä kuoro missä olen nyt

Taitotasoltaan mun kanssa samaa luokkaa, kehittymisen mahdollisuus, hyvä ilmapiiri, erittäin ammattitaitoinen johtaja, ohjelmisto monipuolista

Sekakuoro, jossa laulajat ikäisiäni eli noin 12-17 vuotiaita ja tarpeeksi taitavia poikia. Ihmiset motivoituneita, mutta osaavat silti pitää hauskaa ja yhteishenki on hyvä ja kaikille uskaltaa puhua. Lisäksi kuoron toiminta on tavoitteellista ja johtaja on kannustava.

Sekakuoro, jossa 18-30 -vuotiaita.

Sekakuoro, 30 päinen, harjoituksia pari krt. Viikossa

Hyvä yhteishenki ja mukava porukka joka osaa hommansa ja pystyy keskittymään tilanteen tullen mut kaikki olis silti rentoja 😊😊

Meidän kuoro, joka on paras! Mahtavia tyyppejä, mahtavia lauluja ja taidokkaita laulajia!

Hyvä yhteishenki, hauska ja osaava kuoronjohtaja, tavoitteellinen kuoro, laaja skaala mitä lauletaan,

Kuoro, jossa on paljon omanikäisiä naisia ja miehiä ja jonka ohjelmisto olisi nuorisohenkistä ja korkeatasoista

Sellainen jossa olisi omanikäisiä naisia ja miehiä eikä 10. Vuotta liian vanhoja tai 10 vuotta nuorempina

Showkuoro, ikähaarukka 16-15. Iloinen kuoro on paras kuoro.

Ehkä sellainen, jossa on melko vaikeaa ja hienosti soivaa ohjelmistoa. Ilman säästystä

laulaminen on kivaa.

Lauluyhtye

Sekakuoro, jossa ystäviä laulajina ja ammattitaitoinen johtaja, jonka kanssa vedettävä ohjelmisto sopii omaan musiikkimakuuni.

Ammattitaitoinen johtaja, hyvä henki kuorolaisten keskuudessa, tarpeeksi tenoreita ;)

Taitava, motivoitunut, ei liian suuri, suht. nuorista aikuisista koostuva sekakuoro.

Ihanteellinen kuoro olisi kuoro, jossa täytyvät aiemmin esitetystä kysymyksessä olleet kriteerit, erityisesti hyvä kuoronjohtaja, mukavat ja taitavat kuorokaverit, hyvä yhteishenki, ja sopivan haastava ja monipuolinen ohjelmisto.

Tavoitteellinen, mutta inhimillisellä tasolla. Musiikkia tehdään laadukkaasti niin, että jokainen tietää olevansa tärkeä elin kuorossa. Sellainen, mihin on helppo sitoutua.

Hyvä ryhmähenki, mukava kuoronjohtaja ja monipuolista ohjelmistoa.

Pienukko kamarikuoro, jossa nuoria, osaavia laulajia.

Sekakuoro, joka on tasoltaan riittävän korkea ja jossa laulaa enimmäkseen suunnilleen itseni ikäisiä ihmisiä.

Nauttisin sekä isoissa että pienissä sekakuorokokoonpanoissa laulamista.

Oma kuoroni, mutta kaipaisin modernimpaa/kevyempää ohjelmistoa!

Vaativia acapella kappaleita laulava sekakuoro, kaikkien laulutaidon ja musikaalisuuden taso korkea

### **Haluatko kertoa jotain kuoroharrastuksestasi jota en ole huomannut kyselyssä kysyä?**

Trolol

Mielestäni tavoitteellisuus ja erilaiset projektit ovat kuorossa tärkeitä ja pitävät sitoutumista yllä. Myös ryhmäytyminen on tärkeää. Sitoutumista edistää se, että kuoro tuntuu yhteiseltä jutulta.

Kuoro on ihana asia!! Rakkaudesta lajiin, ikuisesti. Kuoroa takana 13v enkä halua sanoa koskaan, että lopetin.

Lopetin kuoroharrastuksen koska vaihdoin paikkakuntaa, eikä uudelta paikkakunnalta löytynyt minulle sopivaa kuorovaihtoehtoa..

Jouduin lopettamaan nuorisokuoron, kun muutin toiselle paikkakunnalle. Jatkoin kuorolaulua kouluni kuorossa, mutta abiturienttina en ole ehtinyt joulun jälkeen enää käydä. Koulun kuoro ei mielestäni ollut tarpeeksi monipuolinen ja tasokas verrattuna edelliseen.

Kuoroja on vaikea löytää uudelta paikkakunnalta, harvalla on omat nettisivut tai mainoksia missään. Ja jos löytää niin niistä ei kerrota, ei ohjelmistosta tai minkä ikäisten kuoro se on. Kokeilin yhtä ennen nykyistä kuoroa enkä viihtynyt, koska kaikilla muilla (naiskuorossa) oli lapsia tai lapsenlapsia, joista puhuttiin joka tauolla ja kuoro lauloi iskelmiä sekä uudempia lauluja, joissa kaikissa oli sanomana "mies tule pelastamaan minut heikko nainen ja ilman rakkautta nainen ei ole mitään". Minä haluaisin laulaa vahvoista naisista enkä nössöistä. Miksi naiskuoroille tehdään uusiakin kappaleita, joissa naiset sitten koko kuoron voimin

vähättelee itseään (esim. "Vastapaino")? Siksi vaihdoin sekakuoroon, jossa ei lauleta naisista lainkaan, vaan gospelia.

Koulun kuoron jälkeen loppui uskallus hakea johonkin uuteen kuoroon, pelkään laulutaitoni olevan liian heikko

Kun yksi kaveriporukasta lopettaa, niin moni saattaa lähteä helposti pois hänen mukanaan. Menestymisellä on myös suuri vaikutus siihen että jaksako jatkaa vai ei jos pidemmän tähtäimen projekteja ei ole.

Oma syy ni kuoron lopettamiseen ei johtunut iästä, vaan johtajan liiasta kunnianhimosta. Joka treeneihin olisi pitänyt päästä ja harrastuksena ei saanut pitää vaan tähdätä ammattilaiseksi ja tutkintoon.

Musiikkiopistoissa olisi hyvä jakaa laulajia hieman iän perusteella. Jos yhden kuoron ikäjakauma on 5-17, vaikuttaa se heti ohjelmistoon ja siihen, mitä laulajat saavat harrastuksesta irti.

-

Itselläni kuoro oli koulussa pakollista, sillä olin musiikkiluokilla. Halusin jatkaa harrastusta ja siirryin kaupunkimme ainoaan laadukkaaseen kuoroon, joka oli gospel kuoro. Jaksoin harrastaa ehkä vuoden. Laulaminen oli ihanaa, mutta hallelujaa oli liikaa.

laji oli kiva, opettajakin muuten ok, mutta opettajan oma vaatimustaso taidoillemme taisi olla melkoisen ylimitoitettu - koululaisiahan me vasta olimme!

Laulan todellisuudessa useammassakin kuorossa (neljässä) mutta kysely ei antanut laittaa niin montaa (yksi niistä on tyttökuoro)

Kuoron takia olen jättänyt muita harrastuksia, kuoro aina ollut etusijalla!

Ikävöin kuoroa.

Kuorolaisia löytyy moneen junaan, mutta itse ainakin arvostan kuorossa paitsi laulamista myös kuoroharrastuksen sosiaalista puolta: kuorossa tapaa ja tutustuu monenlaisiin ihmisiin, joita ei muuten varmasti tapaisi. Näistä ystävyysuhteista saattaa syntyä elämän mittaisia! Kuoroporukalla matkustaminen on tietysti myös elämän suola. Laulaa voi missä ja milloin vain!

(Olen 29-vuotias ja kyselyssä ei ollut tällaista ikävaihtoehtoa)

Tämä ei ehkä selvinnyt kysymyksistä, mutta jatkoin kuoroharrastusta yliopiston kuorossa, mutta en ole ollut aktiivisesti toiminnassa mukana opiskelukiireiden takia.